Ołpata pocztowa uiszczona ryczałtem

הײנט 10 זײטען (ציהונג פון דער מלוכה־לאָטעריע — זעה זייט 3) פרייז 15 גראָשען NAJER FOLKSBLAT

נייער פאָלקסבלאַט

№ 287 | לאָדז, דאָנערשטאָג, ז׳ טבת תרצ״ה | צוועלפטער יאָהרגאַנג | Łódź, Czwartek, 13 Grudnia 1934 r. | № 287

אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 224-71 — Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71.

1-טער אנטיסעמיטישער סקאנדאל

אויף דער נעכטיגער זיצונג פון שטאָט־ראַט

ענדעקעס דראָהען מיט אויסראָטען יודען. — „יודען זענען בירגער פון אַ צווייטער מדרגה", ערקלערען זיי. — דער גרויסער סקאַנדאַל. — יודישע ראַטמענער אײנגעשריבען אין פּראָטאָקאָל. — לאָדז וועט האָבען צוויי וויצע־פּרעזידענטען

ווירדיגער ענטפער פון די יודישע ראַטמענער

ס'איז טרויעריג...

די נעכטיגע זיצונג פון שטאָט־ראַט האָט מיט איהר פערלויף געקענט אַריינפיהרען אין טרויעריגע געדאַנקען, די ענדעקישע מעהרהייט האָט געגעבען איהר ערשטען פאָרשפּיל צו דער פּאָליטיק. וועלכע זיי האָבען בעשלאָסען צו פיהרען אין שטאָט־ראַט בנוגע יודען, זיי האָבען זיך דערמיט נישט בעהאַלטען זיי האָבען אָפען ערקלערט אַז זיי וועלען אַדורכפיהרען זייער ריקזיכטסלאָזען קאַמף בנוגע יודען אויף אַלע געביטען פון שטאָטישען לעבען.

טרויעריג איז עס געווען ווען די ענדעקישע ליידער האָבען געהויבען די פויסטען צו יודען, גע־דראָהט און געשאָטען מיט פעך און שוועבעל. דאָס איז נישט געווען קיין בעגרינדעטער קאַמף מיט די יודישע פּאָזיציעס נאָר אַ פּשוטער כאַמסקער גאַסען אַנטיסעמיטיזם און יודען־שנאה.

טרויעריג איז געווען ווען זיי האָבען יעדע קליי־ניגקייט פערבונדען מיט קאַמף געגען יודען און צוגע־זאָגט די אויסצוראָטען, טרויעריג איז געוואָרען ווען די ענדעקעס האָבען פּשוט אינספּירירט די ראַטמענער פון די „בעבע"־בענק, אַז זיי זאָלען זיך אויך אַרויס־זאָגען וועגען דער יודען־פראַגע און דאָרט האָט מען געשוואויגען... די איינציגע טרייסט אונזערע איז גע־ווען, ווען די יודישע ראַטמענער זענען נישט אַריינ־געפאַלען אין פערצווייפלונג זיך געהאַלטען ווירדיג און מיט כבוד, האָבען מיט שטאָלץ אָפּגעשלאָגען דעם ערשטען שטאַרקען אָנגריף, האָבען זיך נישט פער־לוירען און האָבען אָפּגעענטפערט אַזוי ווי ס'געהער צו זיין, לויט אַלע וואַהרשיינליכקייטען וועט אָבער די מאַכט קומען אין די הענד אַריין פון די ענדעקעס און וואָס וועט זיין דעמאָלט? צי וועלען די יודישע ראַטמענער דעמאָלט בכלל האָבען די מעגליכקייט זיך אַקעגענצושטעלען געגען דעם ווי דער ענדע־קישער פיהרער אַדוו. קאָוואַלסקי האָט ערקלערט: „מיר וועלען אויספיהרען אונזער גאַנצען ווירטשאַפט ליכען, סאָציאַלען און יודישען פּראָגראַם מיט דער גאַנצער ריקזיכטסלאָזיגקייט"... דאָס וועט זיין שווער, זעהר שווער...

דער שטאָט־ראַט איז נעכטען געווען אין קאַמף פלעץ, פון 72 ראַטמענער זענען געקומען 71, די ענדעקעס זענען געקומען אַלע 39, בראש מיט די 3 וועלכע זענען ערנבעסטען אַרויס פון תפיסה, זיי האָבען בעקומען עהרען־ערטער אויף דער ערשטער באַנק פון דער פראַקציע, אַלע ענדעקישע ראַטמענער האָבען געהאַט אין לאַץ גרינע בענדלעך, וועלכע מיר יודען קענען אַזוי גוט.

אויף דער נעכטיגער זיצונג האָט זיך אויך אַר־רויסגעוויזען אַז ס'איז פאַראַן אַן אָפּמאַך צווישען די ענדעקעס און דעם אַזויגע־רופענעם בירגערליכען דייטש קאַהלערט, וועלכער האָט אין אַלע פראַגען גע־שטימט מיט דער מעהרהייט.

די זיצונג

7 אַ זייגער מיט פּינקטליכקייט מיבוט עפענט דער רעגירונגס־קאָמיסאַר וואָיעוואָדזקי די זיצונג. ער ער־קלערט אַז די היינטיגע זיצונג איז אַ פאָרטזעצונג פון דער פריהערדיגער, וועלכע איז נישט צושטאַנד געקומען צוליבן פעהלען פון אַ קוואָרום, און איז איצט גילטיג ביי יעדער צאָהל אַנוועזענדע מיטגלי־דער. דער פאָרזיצער ערקלערט אויך אַז אַלע ראַטמע־נער מוזען זיך אונטערשרייבען אויף דער ליסטע פון די אַנוועזענדע, ווייל אַנדערש וועט גערעכענט ווער־רען אַז ער איז נישט אַנוועזענד אויף דער זי־צונג און נאָכן אַדורכלאָזען דריי זיצונגען וועט גע־גען איהם קענען אָנגעווענדעט ווערען די פּאַראַגרא־פען פון רעגולאַמין וועלכער זעהט פאָר אַפילו אויסגע־שלאָסען צו ווערען פון שטאָט־ראַט, צוטרעטענדיג צו דער טאָג־אָרדנונג לעגט פאָר דער ענדעקישער ראַט־מאַן בראָניסלאַוו קאָוואַלסקי אַז ס'זאָלען געוועהלט ווערען נאָר

2 וויצע־פּרעזידענטען

ער זאָגט אַז הגם לעמבערג האָט 3 וויצע־פּרעזידענ־טען און וואַרשאַ האָט אַפילו פינף, ווילען די ענדע־קעס אָבער אין לאָדז מאַכען גרויסע אָפּשפּאָרונגען און ווילען זיך איינבערענגען אַ וויצע־פּרעזידענט.

ראַטמאַן ביידער (ב.ב.) זאָגט, אַז ער רעדט אין זיין אייגענעם נאָמען און לעגט פאָר, אַז פאַר די עניים פון סאָציאַלער הילף זאָל געוועהלט ווע־רען אַ ספּעציעלער וויצע־פּרעזידענט צוליב דער אויס־געהויערער נויט אין שטאָט און די גרויסע געברוי־כען אויף דעם דאָזיגען געביט.

ראַטמאַן גושטשאַקאַק (ענדעק) זאָגט, אַז די ענ־דעקעס געהען אַרויס פון דער הנחה, אַז ביי אַ גוּ־טען ווילען צו אַרבייטען וועלען גענוג זיין צוויי וויצע פּרעזידענטען. ער זאָגט אַז די „בעבע" האָט גאָר־נישט געלאָזט קיין טרעהרען אויף דער נויט פון דער בעפעלקערונג דעמאָלט ווען זיי האָבען דורך דעם רעגירונגס־קאָמיסאַר געפיהרט די שטאָטישע ווירטשאַפט.

דער ענדעקישער פאָרשלאַג ווערט אָפּגעשטימט און ווערט אָנגענומען דורך די ענדעקעס מיט דעם דייטש, אַזוי אַז אין לאָדז וועלען געוועהלט ווערען נאָר צוויי וויצע־פּרעזידענטען.

מען איז דאַן צוגעטרעטען צום צווייטען פּונקט פון דער טאָג־אָרדנונג וועגען פעסטשטעלען דאָס געהאַלט פון פּרעזידענט, וויצע־פּרעזידענטען, און ענטשעדיגונג פאַר די לאָווניקעס, ס'האָט זיך גע־דוכט אַז די זיצונג וועט זיך שנעל ענדיגען. גע־שעהן איז אָבער אַנדערש...

די פראַגע ווערט רעפערירט דורך דעם דירעק־טאָר פון דער שטאָטישער פערוואַלטונג קאַלינאָווסקי ער רעכענט אויס אַלע רעכטליכע פאָרשריפטען וואָס עקזיסטירען אין דער הינזיכט. לויט דעם נייעם זעלבסטפערוואַלטונגס־געזעץ קען יעדער שטאָט־ראַט אַליין פעסטשטעלען דאָס געהאַלט פון זיין פּרעזי־דענט, וויצע־פּרעזידענטען און ענטשעדיגונג פאַר פאַר די לאָווניקעס, די געהאַלטען דאַרפען אָבער בע־שטעטיגט ווערען דורך דער מאַכט. דאָס העכסטע געהאַלט פאַר אַ פּרעזידענט קען אָבער זיין אַזוי הויך, ווי דאָס געהאַלט פון אַ מלוכה־בעאַמטען פון דער דריטער קאַטעגאָריע, דאָס געהאַלט פון וויצע־פּרעזידענטען מוז זיין קלענער. די פּרעזידענטען קע־נען אָבער בעקומען נאָך פערשידענע צוגאָבען, אַזוי אַרום קומט אויס, אַז דאָס העכסטע געהאַלט פון אַ פּרעזידענט קען אין איצטיגען מאָמענט בעטרעפען 1290 זלאָטעס, פון אַ וויצע־פּרעזידענט 1069 זל. אַ חודש. די לאָווניקעס קענען לויט דער בעשטי־מונג פון איצטיגען זעלבסטפערוואַלטונגס־געזעץ נישט נעהמען קיין געהאַלט נאָר בעקומען ענטשעדיגונג פאַר יעדער זיצונג אין מאַגיסטראַט.

ראַטמאַן וואַלטשאַק (פ.פ.ס.) ערקלערט, אַז די

(ווייטער זעה 9־טע זייט)

מוראדיגע קאטאסטראפע אין ליווערפול

העכער 300 מאַן אַפּגעפיהרט אין שפּיטאַלען

ליווערפול, 12 (ספּ. טעל.)

היינט איז דאָ געשעהן אַ מורא'דיגע קאַ־טאַסטראָפע:

אין דעם שולע־זאַל פון'ם הייליגען קלע־מענס, בעת אַ קאָנצערט האָט זיך איינגעבראָכען די פּאָדלאָגע, און מחמת דעם איז העכער 400 פערזאָן אַרונטערגעפאַלען פון אַנ'ערך 12 מעטער די הויך.

איבער 300 פערזאָן האָט מען אָפּגעפיהרט אין שפּיטאַלען. צו דעם צוועק האָט מען רעקווי־רירט אין דער שטאָט אַלע אויטאָס.

פאַר'ן בנין פון דער שולע האָבען זיך אָפּגעשפּילט שרעקליכע, הארצרייסענדע סצענעס. די מוטערס רייסען זיך אַדורך די פּאָליציי־קאָר־דאָנען, בכדי אָפּצוזוכען זייערע קינדער.

אין דער הילפס־אַקציע בעטייליגען זיך פייערלעשער און פּאָליציי.

גרופּע פּליטים פון דייטשלאַנד

פאָהרט אָפּ קיין ארץ־ישׂראל

וואַרשאַ, 12 (יט"א טעלעגראַפיש)

מיט'ן נאָהענטען טראַנספּאָרט עולים קיין ארץ־ישׂראל, פאָהרט אויך אָפּ אַ גרופּע פּליטים פון דייטשלאַנד.

דייטשלאַנד איז רשות פון דער רייכסוועהר

בערלין, 12 (ספּ. טעל.)

פון גוט אינפאָרמירטע קוועלען גיט מען איבער. אז די רייכסוועהר־גענעראַלען האָבען איבערגענומען אין דייטשלאַנד די אָנפיהרונג מיט דער פּאָליציי. די פּאָליציי־אָפיצירען טראָגען שוין זאָגאַר מונדירען פון דער רייכסוועהר. דאָס בע־וויזט, אַז די מאַכט געהט ביסלעכווייז אַריבער פון די היטלעריסטען צו דער רייכסוועהר.

ליטווישע פּראָטעסט־נאָטע צו דייטשלאַנד

דאַנציג, 12 (טעלעפאָניש).

לויט ווי מ'איז מודיע פון קלייפּעדאַ גיט אָן דער ליטווישער אָרגאַן „אַש צעע בעאָבאַכטער" אַ ידיעה, אז די ליטווישע רעגירונג האָט איבערגעשיקט דער דייטשער רעגירונג אַ נאָטע, אין וועלכער עס ווערט פּראָטעסטירט געגען דעם מישען זיך פון דער דייטשער רעגירונג אין אינערליכע ענינים פון ליטע.

יאפאן דראהט ענגלאנד און אמעריקא

וואַשינגטאָן, 12 (ספּ. טעל.)

דער יאַפּאַנישער אַמבאַסאַדאָר אין וואַשינג־טאָן, סאַיטאָ, האָט פאַר אַ קאָרעספּאָנדענט פון דער רייטער־אַגענטור ערקלערט פאָלגענדעס: אויב ענגלאַנד און אַמעריקאַ וועלען פּרובען אויף וועלכען ס'איז אופן אויסאיבען אַ דרוק אויפן פּאָליטישען קורס פון יאַפּאַן, דאַן וועט יאַפּאַן זיין געצוואונגען אַרויסצוטרעטען מיט געוועהר אין די העגד געגען די ביידע מלוכות.

געוו. אראבישער פּרעזידענט פון ירושלים פּראָטעסטירט

געגען איבערגעבען צו יודען דעם באָדען אין „חולה"

ירושלים, 13 (יט"א טעלעגראַפיש).

דער געוועזענער ירושלים'ער פּרעזידענט נאַשאַשיבי, האָט איבערגעגעבען דער רעגירונג אַ מעמאָריאַל מיט אַ פּראָטעסט געגען דעם אָפּלעגען דעם לעגיסלאַטיוו־ראַט, און אַ פּראָטעסט געגען די קאָנצעסיע אין „חולה".

דער אנפיהרער פון דער אינ־טערנאַצ. בעוואָפענטער קראַפט איז סאַאר־געביט

לאָנדאָן, 12 (ספּ. טעל.)

אַלס הויפּט־אַנפיהרער פון'ם אינטערנאַציאָ־נאַלען מיליטער אין סאַאַר־געביט, וואָס וועט אָפּ־היטען די רוה און אָרדענונג בעת'ן פּלעביסציט איז בעשטימט געוואָרען דער 56־יאָהריגער גענע־ראַל ברענד.

איצט איז דער גענ. ברענד דער אָנפיהרער פון דער 4־טער פּיעכאָטע־דיוויזיע.

געגען ציהען רווחים פון קריג

רוזוועלט רופט א קאנפערענץ וועגען צוגרייטען אזא געזעץ

וואשינגטאן, 12 (ספ. טעל.)
דער פרעזידענט רוזוועלט האט מיטגעטיילט, אז ער האט צוזאמענגערופען א קאנפערענץ, וועלכע דארף אויסארבייטען א געזעצגעבונג בנוגע פערזאנען, וואס ציהען רווח׳ים פון מלחמה.

אויף דער דאזיגער קאנפערענץ זענען צ. א. איינגעלאדענט געווארען: בערנארד בארוך און דער געוועזענער פרעזעס פון נ. ר. א. גענעראל דזשאנסאן.

ביי דער דאזיגער געלעגענהייט האט דער פרעזידענט דערקלערט:

„איך מיין, דאס עס איז אנגעקומען די צייט צו פערעפענטליכען א געזעץ, וואס זאל אפהיטען פון ציהען רווחים פון קריג. די דערמאהנטע קאנפערענץ ארבייט אויס שטאבילע געזעצען אין פארויסזעהן פון מלחמה. וועלכע, האף איך, ס׳וועט קיינמאל נישט אויסברעכען. מיט דעם צנין פער נעהמען מיר זיך איצט, ווייל אויפ׳ן האריזאנט זעהט זיך נישט קיין איין מלחמה-כמארע".

מאנעווערעס אין סינגאפור

לאנדאן, 12 (ספ. טעל.)
פון סינגאפור איז מען מודיע, אז מארגען הויבען זיך אן די גרויסע מאנעווערעס אויף דער יבשה און אויפ׳ן ים, וועלכע וועלען געדויערען פינף טעג.

אין די דאזיגע מאנעווערעס וועלען זיך אויך בעטייליגען אעראפלאנען.

דער פארט אין סינגאפור וועט א רייה שעה׳ן זיין געשלאסען פאר פאסאזשיר- און פראכט-שיפען.

איצט שטעהען אין סינגאפור 20 קריגס-שיפען, איין קרייצער-שיף און 16 קאנטר-טארפעדא׳ס.

די עליה ווערט צוגעאיילט,

ווייל מען דארף ארבייטער-הענד אין ארץ-ישראל

ירושלים, 12 (ספ. טעל.)
דער עליה-דעפארטאמענט פון דער יודישער אגענץ וועט אין יאנואר ארויסשיקען אין פערשידענע לענדער 5000 סערטיפיקאטען פונ׳ם לויפענדען שעדיול. די פאלעסטינע-אמטען האבען בעקומען אינסטרוקציעס פון דער עקזעקוטיווע, אז די עולים זאלען וואס שנעלער ארויספאהרען קיין ארץ-ישראל, ווייל עס הערשט א שארפער מאנגעל אין ארבייטער-הענד ביים „קטיף". די עקזעקוטיווע האט געדונגען ספעציעלע צוגאב-שעפען, כדי צו צואיילען די עליה.

די קליינע אנטאנט

און דער פראנצויזיש-סאוויעטישער הסכם

בעלגראד, 12 (ספ. טעל.)
„פראוודא" טיילט מיט אין א דעפעשע פון זשענעווע, אז דער מיניסטער בענעש האט אונטערגעשריבען דעם פערשטענדיגונגס-פראטאקאל צווישען פראנקרייך און די סאוויעטען, צו וועלכען עס טרעט אויך צו טשעכאסלאוואקיי.

אין די דיפלאמאטישע קרייזען פון זשענעווא האלט מען, אז דער דאזיגער אקט איז אין א געוויסער הינזיכט מתחייב די קליינע אנטאנט און די מלוכות פונ׳ם באלקאנישען הסכם. עס ווערט פאראויסגעזעהען די מעגליכקייט פון פארמעלען צוטרעטען צו דעם דאזיגען פאקט מצד די איבעריגע מלוכות פון דער קליינער אנטאנט און די באלקאנישע מלוכות.

יודישע מעדיקער ווערען נישט צוגעלאזען

ביים פלמסען יודישע מתים

ווארשא, 12 (יט"א טעלעפאניש)
די יודישע מעדיקער ווערען נישט צוגעלאזט אין פראזעקטאריום ביים פלמסען יודישע מתים.

הרב פויזנער האט דערוועגען אינטערוועניערט, נישט צו מאכען די יודישע מעדיקער קיין שוועריגקייטען.

דער ביודזשעט פון פאסט-מיניסטעריום

ווארשא, 12 (טעלעפאניש)
די ביודזשעט-קאמיסיע ביים סיים האט היינט פארמיטאג בעטראכט דעם ביודזשעט פון פאסט און טעלעגראף מיניסטעריום.

נאך די רעדעס פונם מיניסטער קאלינסקי, וויצע מיניסטער דזשעוויעצקי, רעפערענט דעפ. דאבזשאנסקי (בבב״ע) און דער דיסקוסיע, איז דער ביודזשעט פון פאסט און טעלעגראף מיניסטעריום אנגענומען געווארען מיט קליינע אויסבעסערונגען.

אויף א גוטען וועג

דערקלערונגען פון סענאטאר בערענזשע

רוים, 12 (ספ. טעל.)
פאר זיין ארויספאהר צוריק קיין פאריז, האט דער סענאטאר בערענזשע אין אנ׳אינטערוויו פארן „פארי סואר" דערקלערט, אז אין זיין געשפרעך, וואס ער האט געהאט מיט מוסאליני׳ן איז פעסטגעשטעלט געווארען, דאס אלע ארומגערעדטע פראנצויזיש-איטאליענישע פראבלעמען וועלען זיך לאזען לעזען.

דעם קארעספאנדענט פון „טאן" האט בערענזשע געזאגט:

„איך האב דעם שטארקען איינדרוק, אז אין דער נאהענטסטער צייט וועט איינטרעטען אנ׳אלגעמיינע און פולשטענדיגע רעגולאציע פון אלע פראגען, וואס עקזיסטירען צווישען פראנקרייך און איטאליען, און אז בעגלייט וועט עס זיין דורך א פריינדשאפט-דעקלאראציע.

די פרעסט אין אמעריקא

ניו-יארק, 12 (ספ. טעל.)
די כוואליע פון פרעסט דויערט שוין דא א וואך כמעט.

אין ניו-יארק אליין זענען 6 מאן געשטארבען פון די פרעסט.

צווישען האליפאקס און נארפאלק בושעווען געוואלדיגע שניי-זאווערוכעס.

דער שיף-פערקעהר איז שטארק בעשווערט. גרויסע אקעאן-דאמפערס קומען אן מיט בעדייטענדע פערשפעטיגונג.

גיהנם-סצענעס בעת דער האטעל-שרפה אין לאנסינג

ניו-יארק, 12 (ספ. טעל.)
וועגען דער שרעקליכער שרפה, וואס איז אויסגעבראכען אין האטעל קערנס אין לאנסינג (שטאאט מיטשיגען) טיילט מען מיט נאך פאלגענדע פרטים:

די שרפה איז אויסגעבראכען פארטאג אין א מאמענט, ווען אין האטעל האבען זיך געפונען 210 געסט. אין משך פון 5 מינוט איז דער גאנצער האטעל פערוואנדעלט געווארען אין איין ריזיגען פייער-זייל.

די צאהל טויטע איז נאך אלץ נישט פעסטגעשטעלט. מען רעכענט, אז זי בעטרעפט 85.

היינט פארטאג האט מען אנגעהויבען זוכען אונטער די גליהענדע חורבות. מען רעכענט, אז דארט געפינען זיך נאך א סך פערברענטע.

מען האט אויך געגומען זוכען אונטער די קריעס איין אין טייך גרען-ריווער, ביי וועלכען עס שטעהט דער האטעל און אין וועלכען די אומגליקליכע זענען געשפרונגען פון די פענסטער.

לויט די בעשרייבונגען פון לעבעדיג געבליבענע, האבען זיך אין האטעל אפגעשפילט גיהנום-סצענעס: פרויען מיט ברענענדע האר און קליידער זענען געלאפען הין און צוריק, נישט געפינענדיג קיין אויסגאנג.

ביי איין אויסגאנג, וואס האט נאך נישט געברענט, האט זיך אפגעשפילט מורא׳דיגע סצענעס, אלע האבען געוואלט זיך דורכבעקומען דורך דעם ארויסגאנג. מען האט געשאסען פון רעוואלווערן, כדי זיך צו מאכען א פרייען אדורכגאנג. מענשען זענען צוטרעטען געווארען ווי פליגען. איבער 20 מינוט האט זיך געהערט די מורא׳דיגע הילפס-רופען און געשרייען פון די לעבעדיגע פאקעלען, ביז ס׳האט זיך דערהערט א מורא׳דיגער קנאל פון א דונער, — דאס איז דער האטעל מיט איינמאל איינגעפאלען און אלץ צוגעדעקט אונטער זיך.

בלויז א קליינער צאהל פון די האטעל-איינוואינער איז געלונגען זיך ארויסצוראטעווען אונבעשעדיגט. די איבעריגע זענען פערוואונדעט געווארען, פיל פון זיי זעהר שווער, אדער אומגעקומען.

זיך אנגעהויבען די פויליש-רומענישע האנדעלס-אונטערהאנדלונגען

ווארשא, 12 (טעלעפאניש)
אין שייכות מיט׳ן אנקומען פון רומענישען מיניסטער פאר האנדעל און איגדוסטריע, מאנאלעסקו-סטרונגא האבען זיך היינט אנגעהויבען אינ׳ם מיניסטעריום פאר האנדעל און אינדוסטריע די רומעניש-פוילישע האנדעלס-אונטערהאנדלונגען.

די שענסטע דרוק-ארבייט
ווערען אויסגעפירט
אין דער דרוקעריי
בראמבערג אוזבוים
פילסודסקיעגא 55 (פראנט)
ווי צ.ב.ש. רעכנונגען, בריפבויגען, קוויטאריושען, שריפט-באנדעראלען, עטיקעטען, חתונה-קארטען, וויזיט-קארטען, א.א. פינקטליך און סאליד אויסגעפירט.

כעמיש-באקטעריאלאגישער לאבאראטאריום
מ. שאץ
לאדז,
פיעטריקאווער 37
פיהרט דורך זעמטליבע ערצטליכע אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע א. א.

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען- און הארץ-קראנקה.
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אוו.

בנק יהודי בע"מ
תל-אביב — ירושלים
רעפרעזענטירט די פירמא „מפעלי פתוח הדרום" תל-אביב „משה קאראסא, יהודה מאזעס, מארקו כהן" און מעלדעט דערמיט, דאס זי איז צוגעטרעטען צו דער פארצעלאציע און פערקויף פון בוי-פלעצער אין דרום פון תל-אביב, אין די שכונות „לב תל-אביב המורחבת, דרומיה און תל-משה" ווי אויך אויפ׳ן כביש פון „פתח תקוה".
די קושאנען זענען שוין גרייט, כבישים און וואסער צוגעפיהרט צו די פלעצער.
גענויע אינפארמאציעס ערטיילט דער ספעציעל צו דעם צוועק דעלעגירטער בעפולמעכטיגטער פון תל-אביב, אין דער וואוינונג פון מ. עדעליסט, פאלודניאווא 6, פראנט, 2. שט., וו. 6, טעל. 110-49 יעדען טאג פון 6—9 אווענד.

פאר גאלד,
ביזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

Dr. J. Lubicz
כירורג און ארטאפעד
9 פאלודניאווא 9,
טעל. 17-183
צוריקגעקערט

אויגען-קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען-קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

פאר שאכטעל-מאכער, ליניירער, בוכבינדער און דרוקערייען!
רעפאראטורען פון מעסערלעך פערשידענע מאשינען - טיילען און שווייסונגען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER Łódź,
11/13 קאנסטאנטינער 11/13
(רוג זאכאדניא)

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 1.30—2.30 מיטאג און פון 5—9 אווענד.
זונטאג פון 10—1 בטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פריין!
פאר פרויען א ספעציעלער ווארט-זאל.

די 1-טע און ביליגסטע קוועלע פון
רעשטען
אויף פאלטענס און אנציגער
פון די בעסטע ביליצער און טאמאשאווער סחורות, די מאדערנסטע מוסטערן, אין א גרויסען אויסוואהל, בעקומט מען נאר ביי
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09
געדענקט. פראנט 2 שטאק.
געדענקט, פראנט 2 שטאק.
געדענקט, פראנט 2 שטאק.

ליעבער מאשין אויף דער
ווערען אנגענומען אויסצוניייען ביי
ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

אטוואצק
7.50 זל. טעגליך
קלימאטישע וואלד-סטאציע
Sanatorjum
D-ra med. W. PRZYGODY
לונגען - אפטיילונג: ס׳ווערען געהיילט לונגען-קראנקע לויט די נייעסטע מעטאדען.
כירורגישע אפטיילונג: ווערען געמאכט: אדמע, איבערברעכונג פון פערוואקסונגען, דורכשניידען פונ׳ם נערוו א. ז. וו.
ספעציעלער פאוויליאן: ריטשאלט-פרייזען צוגעפאסט צו דער איצטיגער קריזיס-צייט נעמען ארום: פולע אויסהאלטונג, מעדיצין, אויפזיכט, רענטגען, אנאליזען א"א
כשר׳ע קיך! געשמאקע כשר׳ע קיך. כשר׳ע קיך!
פאר רעקאנוואלעסצענטען זארגפעליגע אויפזיכט.

יודישע פליטים פון דייטשלאנד ווערען ארויסגעשיקט פון טוניס

יודישע דאקטוירים מוזען פערלאזען טוניס אין משך פון 24 שעה

פאריז, 13 (יט"א טעלעגראפיש)

די יודישע קהלה אין טוניס האט איבערגעגעבען דער רעגירונג א שארפען פראטעסט געגען דעפארטירען דריי יודישע דאקטוירים פון דייטשלאנד, וועלכע וואוינען שוין א יאהר צייט אין טוניס. די דאקטוירים האבען בעקומען א בעפעהל אין משך פון 24 שעה צו פערלאזען טוניס. אלע אינטערווענצען זענען געבליבען אהן ערפאלג.

פון טוניס קומען אן ווייטערע ידיעות, אז דאס דעפארטירען יודישע פליטים פון דייטשלאנד ווערט כסדר פארטגעזעצט. א חוץ די דריי יודישע דאקטוירים ווערען נאך 10 יודישע פאמיליעס ארויסגעשיקט.

א גראטולאציע פאר לאוואל'ן

פאריז, 12 (ספ. טעל.)

דער פראנצויזישער אויסערן-מיניסטער, לאוואל האט געכטען פערלאזט זשענעווע און איז שפעט אין אוונט אנגעקומען קיין פאריז.

צווישען די פערזאנען, וואס זענען געקומען אויפ'ן וואגזאל איהם בעגריסען, איז אויך געווען דער יוגאסלאווישער געזאנדטער אין פאריז ספאלייקאוויטש.

ווען דער מינ. לאוואל איז אראפ פון וואגאן, איז דער געזאנדטער ספאלייקאוויטש צו איהם צוגעלאפען, אנגעכאפט איהם פאר די הענד און דערגאך איהם הארציג ארומגענומען, אויסרופענדיג: „איך דאנק אייך פון גאנצען הארצען!“

א שטורעם אויפ'ן אטלאנטיק

ניו-יארק, 12 (ספ. טעל.)

דריי גרויסע טראנס-אקעאנישע פאסאזשיר-שיפען: „מאדזשעסטיק“, „וואליגנטאן“ און „וועליס“, וועלכע האבען געזאלט נעכטען אנקומען קיין ניו-יארק, האבען טעלעגראפיש מיטגעטיילט דער פארט-מאכט, אז זיי וועלען אנקומען מיט א 36-שעה'דיגער פערשפעטיגונג, מחמת דעם שטורעם אויפ'ן אקעאן.

די בריטישע שיף „אוסווארט“ האט מיטגעטיילט דורך ראדיא, אז זי געפינט זיך אין סכנה.

א פערפלייצונג אין פארטוגאל

פאריז, 12 (ספ. טעל.)

פון ליסאבאן איז מען מודיע וועגען קאטאסטראפאלע פערפלייצונגען אין פארטוגאל, מחמת די לאנגדויערנדע גוס-רעגענס.

די נידעריג-ליגענדע קווארטאלען פון דער פארטוגאלישער הויפט-שטאט ליגען אונטערן וואסער.

פראנצויזיש-איטאליענישער קאמיטעט פון געוועזענע קאמבאטאנטען

פאריז, 12 (ספ. טעל.)

„זשורנאל“ איז מודיע, אז פון דער איניציאטיווע פון איטאליענישען פערבאנד פון געוועזענע מיליטער-לייט און מיט דעם הסכם מיט מוסאליני'ן, איז געבילדעט געווארען א פראנצויזיש-איטאליענישער קאמיטעט פון געוועז. קאמבאטאנטען.

דער דאזיגער קאמיטעט האט דעם צוועק צו פערטיפען די פריינדשאפט פוןביידע מלוכות.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

3-טע קלאס — 1-טער טאג

10.000 — 161265.
5.000 — 8778, 66774, 81490, 169379,
3.000 — 88353, 95426.
1.000 zł. — 42419, 75438, 107535.
500 zł. — 25167 26203 51112 58735 76124
87124 104816 105469 136615 176098.
400 zł. — 3972 22586 29369 59376 68195
77310 78824 86867 88135 92257 96956 110871
137390 143809 169620 175792 176856 179632
300 zł. — 7582 30962 32351 33741 34770
36555 51136 57598 62457 63159 63610 79992
82033 89292 91007 92729 93163 94378 99378
127153 127530 136615 159674 166919 168978
170304 176933.
250. zł. 2054 7247 9158 9717 27780 28603
29061 32216 35860 36041 37020 37342 41113
41694 44097 50040 50690 52632 56864 58067
59290 67689 74624 75902 76516 82033 84106
84928 86578 88194 94375 102518 105270 112706
118211 120259 123928 124548 126751 142416
163317 167338 169055 171365 173319 175218
178530.
290s 543s 90 849 823 1002 168 410 63
724 962 94 2226 35 95 398 556 602 847 3160
93 207 74 369 549 74 658 76 93 813 88 4119
54 65 411 74 614 836 46 984 5258 573 88
640 974 85 6084 86 109 4 92 552 667 954
7112 263 99 358 85 408 694 776 842 44 8097
119 622 81 744 860 949 9117 274 96 588
625 27 756 92 843.
10248 71 325 82 472 727 801 72 935 53
11168 90 218 367 88 499 614 733 978 12217
419 762 73 74 850 62 934 13347 411 62 547
612 858 908 14295 96 371 437 723 839 904
15032 63 145 93 433 513 609 59 855 933
16067 161 214 372 428 606 57 709 39 75
17037 206 346 96 566 88 945 18141 231 406
779 82 825 58 922 82 19228 489 794 951.
20015 303 76 406 779 21206 44 73 497
537 89 672 717 90 833 46 22021 165 84 417
650 872 933 23037 17 82 93 337 469 641
733 24011 364 847 998 25268 342 482 599
613 5 97 703 902 92 26010 362 93 519 71
602 27105 57 222 42 93 375 410 56 636 813
28028 55 145 83 287 305 34 70 413 519 54
59 624 918 29063 65 354 81 552 658 816 17
51 54 998.
30249 572 693 750 53 921 47 31227 669
80 717 980 32085 238 521 610 751 928
33142 422 836 621 714 25 884 34087 279
340 473 800 35151 553 613 751 860 971 65
74 36188 293 469 647 767 95 860 37157
229 96 314 466 557 666 719 49 79 90 998
38071 142 552 745 822 95 74 932 39154 220
65 311 32 35 684 939.
40035 97 177 262 418 714 874 919 41018
176 217 65 630 752 856 67 903 39 61 68
42089 671 615 8 50 735 858 904 43232 585
787 867 935 56 44019 127 417 69 537 806
66 760 58 98 804 956 69.
45032 62 133 25 62 210 17 67 441 555
680 762 911 61 46163 96 284 99 403 16 58
684 96 749 57 841 927 95 47014 76 216 60
325 400 487 596 655 91 98 894 97 942 84
48110 71 73 207 337 42 95 715 914 94 49008
34 113 355 92 421 47 530 603 10 752 899
926 97.
50077 84 170 214 53 76 362 443 520 640
51163 100 304 625 817 97 25000 54 62 82
146 379 449 94 569 96 661 705 50 802 28
91 53233 302 95 400 596 708 919 54006 118
223 333 84 628 64 761 93 997 55091 156
219 327 40 498 565 607 15 22 789 820 39
53 909 56590 657 749 923 57182 213 57
446 54 541 45 609 50 86 772 58005 2 88
298 506 10 641 730 64 803 14 959 60 59012
53 143 383 571 93 696 89 96 811 31 66 964.
60353 412 501 11 744 80 802 26 51 61071
248 97 658 731 817 66 62275 598 655 708
860 63535 941 64054 93 144 239 347 471
728 901 67 65108 460 532 58 79 97 729 88
806 56 77 82 972 66114 12 15 65 307 94
607 751 57 66 839 928 67470 567 713 835
68 908 53 68071 297 527 36 649 797 814
52 919 46 67 69615 19 47 824 58 85.
70159 73 235 437 531 605 709 53 851
56 57 72 919 47 68 71056 150 96 674 716
807 853 948 94 72014 131 254 319 442 763
98 73024 47 120 26 85 363 65 82 461 691
74161 243 417 655 63 788 854 52 95 936
75114 32 257 413 90 594 697 99 716 18
524.
76434 86 559 603 766 67 820 913 47
64 81 77008 106 29 44 99 210 19 370 477
685 782 856 90 78070 119 412 529 730 77
86 830 79156 83 236 52 329 606 967.
80047 52 66 261 523 37 47 56 770 812
65 937 81211 385 403 710 71 82046 104 218
598 895 964 83000 165 93 253 242 556 647
95 884 84027 139 218 361 65 449 893 993
85118 31 35 44 226 61 82 461 578 96 86016
268 354 55 98 424 76 542 658 799 868 914
87008 118 313 82 424 927 88137 257 91 390
96 402 500 609 78 786 945 89178 273 97
350 468 751.
90167 241 385 690 760 91012 339 541
606 884 915 92059 113 542 732 77 873 945
93093 169 376 506 14 773 80 871 90.
94182 306 6 33 53 87 496 587 621 89
873 965 95126 291 420 47 514 655 707 868
96108 65 225 56 681 99 97042 160 64 88
217 437 836 37 941 98041 492 94 553 666
85 884 95 99103 307 253 352 59 534 805 32
43 923 59 68.
100069 384 571 605 87 794 894 922 101041
246 89 685 745 853 99 977 102008 218 25
393 415 47 65 788 825 84 103016 404 513
30 674 797 947 104056 172 282 452 662
90 726 105256 46 904 368 553 90 10623 189
223 81 351 623 44 61 97 939 82 107196 227
311 403 90 568 609 14 57 69829 40 83 411
43 53 108052 126 82 327 522 712 14 970
109016 105 63 97 231 506 659 55 814 110106
64 272 95 433 533 612 771 79 836 952.
111124 321 494 554 64 616 77 112009 104
33 285 971 113101 436 603 881 114113 46 393
505 65 648 78 831 69 918 115292 455 73 504
59 95 603 76 831 69 918 115292 455 74 504
59 95 603 761 849 96 116303 505 723 25 117012
132 212 473 786 917 118023 47 61 135 218 29
69 309 23 46 431 520 69 604 794 119007 376
557 75 2866.
120070 146 403 638 819 121123 424 49 921
741 88 827 122103 265 663 123619 27 815 124355
69 628 61 740 52 125041 122 200 306 43 596
621 797 126049 61 196 251 361 451 96 556 620
724 62 895 934 67 85 127113 31 287 385 408 29
46 93 724 92 84 37 232 96 339 49 60 97 728 129300
443 585 612 845 941.
130074 75 116 90 285 358 702 429 68 695 914
41 131110 95 201 28 312 70 614 47 132609 729
946 133049 377 425 533 75 871 989 134077 91
153 352 415 82 930 135109 89 406 744 69 136007
199 202 84 649 724 979 76 98 137033 77 158 294
343 549 536 642 54 737 876 85 138041 93 146
240 314 43 59 428 571 879 139058 68 84 93 880.
140023 144 74 242 513 631 62 769 975 83 99
141095 58 96 335 403 17 522 97 768 846 946
57 142277 337 446 4 517 608 807 984 143023 122
250 70 310 59 443 655 78 679 910 144117 324 33
37 538 602 18 751822 145151 595 642 924 126087
140 230 34 54 75 84 425 594 632 70 147223 52
57 336 414 741 804 57 147380 738 862 96 149009
299 702 5.
150007 58 64 125 325 355 510 647 743 847
939 151214 378 74 632 152120 28 93 216 345 88
90 431 538 644 769 864 957 68 153002 30 87 247
541 760 154201 9 49 59 472 525 601 789 826
155076 248 65 736 44 547 85 843 156128 259 82
328 417 50 690 59 870 82 157026 50 86 92 160
235 407 10 425 740 91 158034 179 316 83 458 66
82 604 37 704 960 82 159136 53 221 46 388 416
30 51 67 552 85 93 621 722 37 96 929
160205 492 800 943 161118 42 57 367 481 557
725 78 915 30 65 162021 107 271 403 23 514
163024 235 47 377 717 97 817 950 75 164146
228 820 22 64 165188 72 200 44 310 417 531 613
725 901 78 80 166053 126 375 435 547 762 75
817 66 88 914 167122 52 325 500 739 168 817
515 164 95 402 40 43 732 82 812 73 169014 132
82 395 607 88 785 841 74
170029 177 310 407 49 804 92 171006 53
587 615 172130 242 60 356 504 54 649 926 48
173026 62 199 474 609 21 22 963 73 174009 66 78
259 457 560 786 873 915 54 175072 93 133 88
356 59 551 823 919 89 176436 572 82 624 38
736 74 852 993 177074 76 242 313 483 178035 203
366 408 68 591 753 179091 236 684 96 917.

II Ciągnienie.

Zł. 20.000 — 181496. 102830
Zł. 10.000 — 41052 61863 155221
Zł. 5.000 — 174251 .
2.0000 zł. — 53996 58342 128920 129590
167780 .
1.000 zł. — 40954 51940 69474 75056 129460
146068 144693 134375 155868 168651
500 zł. — 2183 57564 90008 76443 134939
162684 77000 174951 148199 105456 127245
146499 164120 170838
400 zł. — 5674 5890 27317 31787 34332
39366 49007 49258 69307 79679 80407 87925
116692 129223 162922 173264
300 zł. — 945 4141 4973 40813 45150 50100
50471 54698 54826 64481 70320 78906 86102
92426 115412 131865 149890 151442 157891
158591
250 zł. — 6291 8999 10772 12380 18045
18139 18424 20480 25146 36204 36239 40003
53235 57620 58153 59570 59510 62174 64124
71825 71895 75727 77388 78138 80807 73679
89325 93386 95702 98651 1020115 103786 112025
112531 119065 121618 123912 131850 132434
138079 143256 151626 156464 156799 169344
174745 174679 176261 177243

III i IV CIĄGNIENIE

156 622 780 817 918 47 1027 74 2147
235 469 589 827 16 79 908 3415 542 85
725 40 73 855 939 41 4048 78 95 378
508 643 817 5363 647 86 955 6160 242
28 78 370 75 592 618 20 809 54 73 143
238 48 54 651 762 78 84 894 8041 61
291 306 536 611 62 794 886 9029 80 228
30 336 616 67
10068 102 226 34 35 303 63 523
603 39 704 90 80 870 88 961 11258 65
301 430 967 90 609 89 787 804 56 85
965 12021 169 288 359 691 801 13253 89
323 98 78 14441 64 75 691 893 920 87
15011 265 70 652 16039 115 376 98 789
17002 85 282 793 18366 283 793 841 —
19218 64 616 795 806 28
20027 92 290 326 403 68 525 941 —
21585 91 376 440 66 96 647 746 815 38
913 74 23132 127 76 51 903 93 704 58
72 74 910 23410 690 24064 139 250 344
403 88 571 696 739 68 82 914 50 58 71
25039 173 421 28 415 48 724 53 88 92
808 70 965 26134 42 914 23 74 373 402
57 600 33 921 27000 30 34 35 155 323
437 652 447 70 73 915 76 280 64 110 36
273 458 500 26 656 68 73347 980 29128
43 215 433 782
30093 143 280 475 85 646 737 810 —
952 31105 356 472 73 535 89 763 950 —
32026 96 182 397 515 640 48 55 63 754
931 33044 217 316 416 82 566 617 27 742
957 34371 506 40 76 773 803 15 75 955 93
35061 357 61 476 688 711 953 35315 61
445 524 41 600 28 70 81 786 805 96 998
37286 347 91 411 58 627 75 76 740 881
38006 282 493 906 95 39051 66 112 27
246 398 414 49 679 82
40221 82 93 334 56 436 99 691 716 —
946 47 41011 431 686 781 802 48 42065
12 223 381 691 756 80 43103 27 222 309
19 71 442 98 683 711 25 93 853 917 60
44002 24 71 100 473 75 552 652 744 81
802 9 10 49 69
45214 42 62 478 95 552 76 93 418 48
742 37 159 666 302 537 693 803 77 942
47018 150 52 404 755 49 616 59 963 —
45089 68 158 420 58 548 54 652 775 910
49191 302 309 51 433 593 664 827 59
975
50319 76 430 631 708 869 71 51185 35
70 74 484 565 724 871 952 52725 50 344
406 800 10 94 27
53056 77 206 52 526 619 48 64 67 31
801 44 59 54262 72 88 598 611 712 91
99 857 998 55227 85 317 26 401 59 697
811 40 92 985 56935 99 151 73 226 389
437 71 546 612 71 57022 39 170 75 221
334 462 94 909 44 58030 482 91 654 73
728 894 919 41 59054 243 605 98 840
60261 75 331 40 44 485 549 63 608
766 893 999 61070 651 912 62020 114 45
704 225 329 92 431 417 61 99 602 782
811 85 935 63237 399 483 90 616 974
64103 62 48 98 258 313 400 513 669 859
79 65181 593 619 733 823 99 931 36 —
66087 134 237 85 427 563 633 56 72
29 670000 58 349 87 680 68041 104
41 65 382 89 618 658 67 794 827 60 935
89 69016 38 102 236 422 47 586 842 954
70139 297 511 688 70 80 37 71024 70
248 89 395 441 535 756 559 958 72026 77
117 445 64 77 513 654 59 710 806 965
73030 71 108 260 318 468 959 86 74049
171 474 530 895 974 75050 108 451 67
521 23 761901 203 16 351 88 94 854 959
77056 149 260 78 320 57 403 69 529 74
659 870 913 78048 230 90 428 561 615
710 864 937 79027 30 79 150 348 513 —
1548 55 583 89 630 70 62 748 64 805 30
44 935
898 165 294 328 407 65 879 966 84
81030 100 502 48 618 53 986 82069 196
318 411 648 66 836 46 48 957 97 83036
52 354 65 637 913 14144 343 89 601 72
709 801 804 6 85163 277 332 96 436 581
619 739
86515 826 82 953 87072 86 477 678 —
799 826 805 990 88024 137 722 89008 24
81 102 88 404 48 710 71 842
90687 941 91038 29 70 107 311 58
413 732 711 92078 147 296 326 72 742
843 93761 271 74 91 435 55 559 78 654
948 94023 44 106 391 343 561 653 784
963 95120 90 640 550 70 855 901 27 97
96110 239 429 516 87 813 68 97055 245
626 744 45 887 935 89 98063 122 278 333
81 93 477 555 627 89 739 836 951 99145
451 500 65 713 915
10021 191 690 436 42 94 559 504 655
67 101285 414 59 554 655 792 102006 74
131 205 32 51 453 702 697 103294 365 75
536 70 292 861 19 104033 111 26 268 79
419 69 517 603 70 791 801 5 59 635 —
105024 106 79 763 750
106295 439 584 770 863 905 10710 11
285 547 664 108132 310 154 69 79646 71
109101 245 49 421 519 663 739 54 79 99
110350 477 76 48 896 946 11156 62 64
385 96 604 20 66 6 45 937 73 12033 82
11254 270 77 86 455 696 772 814 412 58
113033 37 75 175 269 612 414306 435 —
592 724 45 69 917 60 67 115008 238 465
609 62 736 822 97 116089 312 24 443 646
738 900 117064 153 277 452 630 118203
424 559 852 924 52 119107 67 417 637
57 719
120115 58 67 213 32 67 511 762 844 961
121185 259 343 51 424 42 80 509 98 702 40 41
811 15 38 122099 152 226 511 84 614 39 709
123071 211 303 405 21 696 602 701 92 93 124006
18 86 598 678 984 125263 342 753 802 126052 209
327 422 734 801 12 16 32 942 127480 594 842 984
128003 17 32 36 230 85402 591 863 12902 961 107
120 74 511 14 744 963 70
130060 269 311 67 457 78 79 97 560 634 822
70 913 131070 358 460 955 83 608 727 41 857 933
132 368 405 753 852 941 79 133547 79 716 22
74 134068 —371 480 541 866 76 907 135027 277
330 415 78 844 973 13139 613 405 68 74 504 11 84
629 94 137022 553 258 886 437 55 96 539 788 886
933 47 138020 200 12 327 914 139107 21 34 49
236 363 475 577 867 968.
140195 244 439 549 59 643 876 920 56 141067
79 130 91 224 58 316 26 61 607 27 59 762 837
142233 338 674 774 89 860 143247 511 670 97
713 18 92 94 860 144022 53 118233 500
145281 378 681 703 843 146143 50 450 767
839 914 147202 64 393 580 664 808 43 952 148086
91 210 19 340 961 800 149006 10 70 102 91 94
281 388 607 29 909 846 928 45
150023 176 292 398 694 880 151352 566 777
845 938 152001 49 93 142 202 91 441 633 749 890
926 153023 54 125 432 614 25 764 84 808
154143 347 816 917 95 155927 156070 200 74
521 653 733 928 157109 44 324 473 553 57 724 70
835 54 158008 75 253 91 367 78 97 477 614 61
757 84 964 159058 72 129 74 330 413 22 54 224
634 730 819.
160009 237 423 561 691 743 937 161438 721
22 841 162017 42 198 504 70 163047 365 77 479
738 931 164040 836.
165012 761 96 705 80 98 806 960 166156 287
365 054 6 67 74 167239 372 700 75 168150 270
385 97 434 64 619 722 854 96 941 169095 303 57
87 404 79 554 71 86 866 64 170015 53 74 212
53 326 44 506 47 60 872 98 171083 385 524 28
611 773 172301 61 442 537 783 829 33 94 173 140
336 65 592 611 75 777 726 44 97 982.
174096 119 68 155 265 552 63 672 98 766
72 175081 203 5 303 402 603 718 843 85 176063
164 369 84 541 81 90 91 854 177112 164 369 84
541 83 90 91 845 177212 321 63 66 602 906
178144 271 499 914 712 931 75 179018 51 [illegible]
397 646 760 904.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 13 דעצעמבער 1934

די שאָטען-עקזיסטענץ פון סיים

אַליין ווייס ער נישט זיין אָנהויב און זיין סוף

נאָך אַן אויטאָמאַטישער הפסקה פון אַ חודש צייט איז זיך דער סיים ווידער צונויפגעקומען. די גאַנצע טעטיגקייט פון דער פוילישער געזעצגעבערישער אַנשטאַלט קומט פאָר ריין אויטאָמאַטיש. עס פעהלט דער ווירקליכער לעבעדיגער גייסט, וואָס דאַרף הערשען אין אַזאַ מין פאָלקספאָרטרעטונג. די אַרבייט קומט פאָר מעכאַניש, ווי געצוואונגענערהייט, אָדער ווי אָפּגעקומען עפּעס אַ חוב. די טאָג-אָרדנונג פון דער איצטיגער סעסיע איז טאַקע אויסגעפילט מיט צווייטראַנגיגע, נישט אַקטועלע ענינים, בעת אויף דעם פאַקטישען סדר-היום שטייען גאָר ערנסטע פראַגען, ווי דער קריזיס אין לאַנד, די פאַראָרימונג פון דער בעפעלקערונג, ספּעציעל פון דער לאַנדווירטשאַפטליכער, די אויסלענדישע פּאָליטיק, די בעציהונג פון פוילען צו איהר אַמאָליגען שטאַרקען פאַרבינדעטען פראַנקרייך און צום טראַדיציאָנעלען געגנער—דייטשלאַנד א.ז.וו.

צום סיים-מאַרשאַלעק זענען, אמת, אָנגעקומען זיבען דרינגענדע אָנפראַגען, אַלע זעהר וויכטיגע, אַקטועלע. אָבער זיי וועלען קומען אויף דער טאָג-אָרדנונג וואַהרשיינליך ערשט נאָך די חגאות און דעמאָלט וועלען זיי פאַרלירען דעם גרעסטען טייל פון זייער אַקטועלקייט.

אויף דער טאָג-אָרדנונג שטייען פראַגען, וועלכע האָבען שוין פאַרלוירען דעם אינטערעס, אָדער זיי האָבען געקאָנט בעהאַנדעלט ווערען נאָך בעת דער פאָריגער בודזשעט-סעסיע. אַ שפּייגער די פויליש=דייטשע פּראָטאָקאָלען, וועלכע האָבען געקאָנט בעטראַכט ווערען נאָך אין מערץ פון ל. י. ווען זיי וואָלטען דעמאָלט בעהאַנדעלט געוואָרען, דאַן וואָלט דאָס געווען דער פּאַסיגסטער מאָמענט פאַר דעם נייעם עטאַפּ אין די בעציהונגען צווישען פוילען און דייטשלאַנד. איצט איז שוין אייבענטליך לאחר המעשה.

דער סיים וואָלט זיך געקענט פאַרנעהמען מיט די רעגירונגס-פּראָיעקטען וועגען שטייער אויף צוקער און אַרומרעדען די גאַנצע שטייער-פּאָליטיק פון דער רעגירונג. די געשיכטע פון סיים דערציילט וועגען גרויסע היסטאָרישע דעבאַטעס אַרום, דאַכט זיך, קליינע פראַגען, ווי ס'איז אַמאָל געווען מיט דער דעבאַטע אַרום דער נאַפט-פראַגע. אָבער איצט בעקומט דער סיים די פּראָיעקטען פון די פאַראָרדנונגען בלויז ווי כדי זיי נאָר צו בעשטעטיגען אָהן אַ וואָרט צו זאָגען און דאָס ווערט אַזוי פאַרשטאַנען און אַזוי אויסגעפיהרט דורך דער מעהרהייט.

אויף אַט די זיצונגען זענען געוועהנליך אַנוועזענד אויף יעדען פאַל אַ צוויי מיניסטאָרען, אַ מין דיזשורנע, מענשען, וועלכע זענען גראַד אין דעם מאָמענט מיט עפּעס אַנדערש נישט פאַרנומען. זיי ערפילען זייער חוב, ווי איינער, וואָס זיצט אויסער די דינסט-שעה'ן אין זיין אַמט-אָרט. עס פּאַסירט נישט קיין וויכטיגע זאַך און ס'וועט נישט פּאַסירען, אָבער זיצען און דיזשורירען מוז מען. די מיניסטאָרען האַלטען זיך קוים איין פון געניצען, ווען ס'בעווייזט זיך אויף דער טריבונע אַ פאָרשטייער פון אָפּאָזיציע=קלוב, הייל אויסהערען מוז מען און צו רעאַגירען אויף דער רעדע איז נישטאָ קיין לוסט, קיין נויטווענדיגקייט און קיין בעדערפעניש.

אין דערנעבענדיגען לאָקאַל, אין דער געביידע פון סענאַט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער קאָנסטיטוציע-קאָמיסיע. די אויסבעסערונגען, וואָס זענען אַריינגעטראָגען געוואָרען צום קאָנסטיטוציע-פּראָיעקט, וואָס איז שוין אָנגענומען געוואָרען דורכ'ן סיים, זענען שוין פון לאַנג איבערגעגעבען געוואָרען דעם רעפערענט, אָבער די פאַרעפענטליכונג זייערע איז פאַרבונדען געוואָרען מיט אַ געוויסער סענסאַציע. מ'איז געוואויר געוואָרען, וועגען וואַהלען, וואָס זאָלען פאָרקומען אָהן דעם טראַדיציאָנעל אָנגענומענעם פּרינציפּ פון פּראָפּאָרציאָנעלקייט; אויב פריהער איז גערעדט געוואָרען וועגען אַ ספּעציפישער גרופּע, אַ מין „עליטע", וואָס זאָלען קאָנען האָבען די דעה אין סענאַט און וואַהלען דעם פּרעזידענט, איז מען איצט פון דאָזיגען פּרינציפּ פון דער „עליטע" אָפּגעטראָטען.

פון די זיצונגען אין די קאָמיסיעס וועלען די דעפּוטאַטען געוואויר ווערען, אָדער זיי וועלען זיך אָנשטויסען, ווי לאַנג זיי האָבען נאָך צו בלייבען ביי זייערע מאַנדאַטען, ווען וועט דער סיים און סענאַט פונאַנדערגעלאָזט ווערען. דאָס איבעריגע האָט אייגענטליך קיין בעדייטונג נישט. די טאָג=אָרדנונג איז שוין אויסגעשעפּט געוואָרען נאָך איידער דער סיים איז צונויפגערופען געוואָרען. די גאַנצע געזעצגעבערישע פונקציע האָט שוין אויסגעפילט די רעגירונג פאַר און אין נאָמען פון פּאַרלאַמענט.

די ראָלעס האָבען זיך געביטען, דער סיים קומט זיך צונויף און טוט עפּעס אויפ'ן סמך פון די פולמאַכטען, וועלכע ער קריגט פון דער רעגירונג און נישט פאַרקעהרט. ער ווייסט נישט זיין טאָג און זיין שעה. אַקצעפּטירט געזעצען, וואָס זענען שוין אַרויסגעגעבען געוואָרען, טראַקטאַטען, וואָס זענען שוין געוואָרען אונטערגעשריבען. דער סיים עקזיסטירט בלויז פאָרמאַל.

טומעל, וואָס נוצט פאַר די שונאים

צו וואָס דער געפילדער אַרום ארץ-ישראל?

אין ציוניסטישען „נאָווי דזיענניק" און אין אייניגע אַנדערע בלעטער איז פאַרעפענטליכט אונטערן געבראַכטען נאָמען אַן אַרטיקעל וועגען א"י, פון ד"ר מיכאל רינגעל, וואָס בעריהרט אַ גאָר ערנסטע און וויכטיגע זייט פון פּאַלעסטינע-בוי, מיר ברענגען דעם אַרטיקעל מיט אייניגע קיצורים.

נישט לאַנג איז איבער דער גאַנצער וועלט-פּרעסע דורכגעגאַנגען אַ סטאַטיסטישע פאָרמול: „יעדע צעהן מינוט איז קיין ארץ-ישראל עולה איין יוד".

דאָס דאָזיגע שלאָגוואָרט האָט תיכף אַרויסגערופען אַזאַ הילכיגען און פאַרפּילפּאַכטען אָפּקלאַנג אין דער יודישער פּרעסע, אַז ס'האָט זיך בעקומען דער איינדרוק, אַז קיין א"י קומען לפחות עטליכע הונדערט יודען טאָג-איין טאָג-אויס.

נאָכדעם איז געקומען אַן אַראַבישער ווידערקול, אַז שוין נישט הונדערטער, נאָר טויזענטער יודען קומען קיין א"י יעדען טאָג און אַפילו גאָר יעדער שעה. אַ טייל אַראַבישע פּרעסע האָט זיך אַפילו אַרויפליציטירט צום אַלאַרם=רוף, אַז אין יאָהר 1938 וועט שוין נישט זיין קיין איין אַראַבער אין א"י און אַפילו נישט אין עבר-הירדן, ווייל ביז דאַמאָלס וועלען זיי שוין זיין לגמרי אַרויסגעשטופּט דורך די יודען.

ווען מיר זעהען, ווי יודישע פּאָליטיקער און זשורנאַליסטען באָמבאַרדירען די וועלט מיט תמיד נייע פּראָספּעריטי=ציפערן, און ווי דאָס גלות יודענטום פאַרשיכורט זיך מיט דער ארץ-ישראל-סטאַטיסטיק, דערמאָנען מיר זיך נישט-ווילענדיג וועגען דעם, ווי אין אונזער אַלטער נאַיווער הגדה פלעגען זיך די יודישע חכמים „מאַטעמאַטיש פאַרכלינגען" מכות דער צאָהל מכות. די תורה רעדט וועגען עשר מכות, קומט איינער פון די חכמים און זאָגט: „ניין, נישט עשר מכות זענען עס געווען, נאָר גאַנצע חמשים מכות"! קומט אַ צווייטער און טענה'ט: הונדערט, צוויי-הונדערט און אַזוי ווייטער.

האָפענטליך, האָבען די דאָזיגע גוזמאות נישט געהאַט קיין שטענדיגע ווירקונג אויף די דיפּלאָמאַטישע בעציהונגען פון דער יודישער אַגענץ מיטן היינטיגען מצרישען קעניג פואד...

אָבער היינט; צו וואָס דער דאָזיגער געפּילדער פון די יודישע סטאַטיסטיקער, וואָס בענוגענען זיך נישט, ווי דער שטייגער דאַרף זיין, צו מאַכען אַלע צעהן יאָהר אַ סטאַטיסטישען סה"כ פון דעם יודישען ישוב אין א"י, אָדער – אויב שוין דווקא – איינמאָל צום סוף פון יעדען יאָהר, נאָר בעגליקען אונז יעדען חודש מיט זייערע ענטדעקונגען און זייער מאָדערנער צאָלען-קבלה.

זיי מאַכען עס ווי דער קאַרגער קבצן, וואָס ציילט מיט טומלען און געוואַלדען אַלע מאָל ווידער זיינע פאַר מטבעות און רופט אַרויס דעם איינדרוק, אַז זיין אוצר איז גאָר גרעסער ווי אין דער אמת'ן; העכסטענס ציהט ער צו זיך צו בלויז גזלנים...

אויפ'ן סמך פון די איבערגעטריבענע ציפערן טרעטען די אַראַבער אַרויס מיט אַלאַרם-רופען, מאָבּיליזירען יוגענד-אַפּטיילונגען געגען דער „אומלעגאַלער" איינוואַנדערונג און קינדיגען אָן מיט פּאַטעטישען געשריי, נישט ווי אַמאָל, אַז דער אַראַבישער ים וועט פאַרשלינגען די יודען. נאָר אַז די יודישע טראָפּענס האָבען שוין בעוויזען צו פאַרשלינגען דעם אַראַבישען ים.

די דאָזיגע אַראַבישע אַלאַרמען דערמאָנען דעם בעקאַנטען אַנעקדאָט פון דער מלחמה-צייט, ווען דער שרעקעוודיגער זעלנער מאָריץ מעלדעט, אַז ער האָט אַליין „אַרומגערינגעלט" 100 רוסען און זיי בענומען אין געפאַנגענשאַפט.

און די יודען מיט זייערע צו אייפעריגע סטאַטיסטיקער, און די פּרעסע, וואָס לעכצט נאָך סענסאַציעס, הערען נישט אויף צו טרומייטערן יעדער פאַר טעג און אָפטמאָל יעדער פאַר שעה איבער דער גאַנצער וועלט איבער ציפערן: וויפיל איילען מען האָט פאַרבויט אין די לעצטע וואָכען אין די שטעט, וויפיל דונאַם ערד מען האָט געקויפט, וויפיל ליטער מילך עס האָט געליפערט יעדער יודישער קוה און וויפיל אייער האָט געלייגט יעדער הוהן. דאָס אַלץ בעפּוצט מיט פאַרגלייכען מיט אַראַבישע לאַנדווירטשאַפטען, אַראַבישע קיה און אַראַבישע היהנער.

אין אַ שפּיגעלדיגען צימער שפּיגעלט זיך אָפּ איין פּערזאָן אין אָהנסופיגע רייהען. אַזוי איז מיט אונזער סטאַטיסטיקער וועגען ארץ-ישראל. דער סטאַטיסטיקער שרייבט איין ציפער, די יודישע פּרעסע ברענגט אַ צעהנפאַכיגע אָפּשפּיגלונג. דעמאָלס קומען די אַראַבער מיט זייער פּרעסע און גיבען אַ הונדערטפאַכיגע אָפּשפּיגלונג פון דעם יודישען וואוקס, אַ „פאַטאַ מאָרגאַנאַ" פון זייער מדבר-פאַנטאַזיע.

דאָס רופט ביי זיי אַרויס אַ פּאַניק און שנאה-שטימונג מיט פּראָטעסטען און די מאַנדאַט-מאַכט הערט זיי גערן.

צו אָפט פאַרגעסען אונזערע פּרעסע-אָרגאַנען וועגען דעם לאַטיינישען שפּריכוואָרט „סי טאַקויסעס פילאָזאָפוס מאַנזיסעס" (שווייג, וועט מען דיך האַלטען פאַר אַ חכם).

מ'דאַרף זיי גאַנץ ענערגיש זאָגען: האַקט נישט אַזוי פיל ציפערן, ליאַרעמט נישט אַזוי פיל וועגען די קוים 300.000 יודען אין ארץ-ישראל.

איין שטאָט וואַרשאַ אָדער ווילנע, שוין נישט רעדענדיג וועגען ניו-יאָרק ציילט מעהר יודען ווי דער גאַנצער יודישער ישוב מיט אַלע זיינע שטעט, דערפער, קאָלאָניעס און פאַבריקען.

צו וואָס דער רעש? צו וואָס פאַרשפּרייטען די איבערגעטריבענע אָפּשפּיגלונג? גלויביגע פרומע יודען האַלטען זיך נאָך היינט ביי דער אַלטער טראַדיציע נישט צו ציילען קיין יודען, ווייל זיי ווילען אויסמיידען אַן עין הרע.

די דאָזיגע ציפערן, וואָס ווערען איבערגע'חזרט טאָג-איין-טאָג-אויס, די דאָזיגע רעקלאַמע און רעקאָרד-ציפערן זענען אין דער העכסטער מאָס שעדליך! זאָל זיי די יט"א על-כל-פנים אויפהערען צו פאַרשפּרייטען.

זאָלען בעסער די יודישע צייטונגען ברענגען סטאַטיסטיקעס, ווי גרויס עס איז די נויט אין גלות, וויפיל הונדערטער טויזענדער און מיליאָנען מוזען אויסוואַנדערן און ווערען קיין ארץ-ישראל נישט אַריינגעלאָזען. וויפיל טויזענדער יודישע יונגבלייט וואַרטען אין נויט און בענקשאַפט אויף די אָרימע פאַר סערטיפיקאַטען, ווי גרויס עס איז די שטערבליכקייט צוליב דער פאַראָרימונג, וויפיל יודען אויף דער וועלט, שוין נישט ריידענדיג וועגען היטלער-דייטשלאַנד, גייען ממש אויס פון הונגער און עלענד.

אַלענפאַלס זאָל מען שוין אויפהערען מיט די שעדליכע אָפטמאָל די „פּאָטעמקין=דערפער" דערמאָנענדיגע פּראָספּעריטי-ציפערן, זאָל מען לסוף אויפהערען פונאַנדערצופּויקען פון ארץ-ישראל די „אַלאַ מינוט-סטאַטיסטיק"!

זי ברענגט נוצען בלויז אונזערע שונאים און נישט א"י.

פ. פ. ס. זאָגט, אַז מ'טאָר מעהר נישט שווייגען

צוליב דער אויסערליכער פּאָליטיק, וועלכע ס'פיהרט די סאַנאַציע

„מ'טאָר מעהר נישט שווייגען". אין אַן אַרטיקעל אונטער דעם נאָמען שרייבט דער „ראָבאָטניק":

מ'טאָר מעהר נישט שווייגען, ווייל די זאַך הויבט אָן צו ווערען אַ ברענענדיגע.

פון כאַאָס פון דער נאָכמלחמה'דיגער אייראָפּע הויבט אָן אַרויסצוקומען אַ קאָנפיגוראַציע, וואו פוילען געפינט זיך איינגאַנצען אָפּגעזונדערט. און דער ס'איז ביים בעוואוסטזיין און האָט נישט פאַרלוירען דאָס געפיהל פאַר ווירקליכקייט קאָן די דאָזיגע אָפּגעזונדערטקייט נישט אָנרופען די „גלענצענדע איזאָלאַציע".

מיר קאָנען אויף מיטינגען, אויף שמחות און אין פייערליכע יום=טובדיגע אַרטיקלען איינער דעם אַנדערען פאַרזיכערען, אַז מיר זענען אַ גרויס מאַכט, אָבער מיר טאָרען נישט אויף קיין איין רגע פאַרגעסען וועגען דעם, אַז מיר זענען נאָך זעהר ווייט פון גרויסבריטאַניען, וועלכע האָט געקאָנט זיך ערלויבען און דאָס נאָר אויף אַ קורצער צייט אויף אַ „ספּלענדיד איזאָליישן" (פּרעכטיגע איזאָלירונג).

איבריגענס, איז גענוג אַ קוק-צו טון אויף דער מאַפּע פון אייראָפּע, כדי זיך צו איבערצייגען אין דעם אונטערשיד, וואָס ליגט צווישען גרויס=בריטאַניען, וואָס איז פון אַלע זייטען אַרומגערינגעלט פון ים און פוילען, וואָס איז פון אַלע זייטען אַרומגענומען פון אַ גאָר אַנדערען ים.

דאָס פאָלק אַלס גאַנצע און יעדער פוילישער בירגער בעזונדער האָט נישט נאָר דאָס רעכט, נאָר ס'איז אַפילו זיין פליכט צו וויסען, וואוהין עס גייט די פוילישע אויסערן-פּאָליטיק.

מיר לייקענען נישט, אַז דער מיניסטער בעק איז זעהר אַ פעהיגער פּאָליטיקער, ס'קאָן זיין, אַז מיר שאַצען איהם אַפילו נישט אָפּ גענוגענד, אָבער אַפילו מיטן פעהיגסטען פּאָליטיקער קאָן טרעפען, אַז ער לינקט זיך אויס. אַפילו נאַפּאָלעאָן איז בעגאַנגען פעהלערען. און אַפילו דער סאַמע איבערגעגעבענסטער סאַנאַטאָר וועט דאָך נישט זאָגען, אַז די סאַנאַטאָרישע מיניסטאָרען קאָנען נישט מאַכען קיין פעהלערען.

זיי האָבען זיך אַפילו מודה געווען אין די בעגאַנגענע פעהלערען און דאָס זאָל זיי דערמאָנט ווערען צום לויב.

אָבער איין זאַך איז אַ שלעכט געבויט געזעץ אָדער אַ שלעכט צונויפגעשטעלטער בודזשעט און עפּעס אַנדערש איז אויסלענדישע פּאָליטיק. דאָס שלעכטע געזעץ וועגען די פאַרזיכערונגס-אַנשטאַלטען קאָן די אַנשטאַלטען פאַרניכטען, אַ שלעכט צונויפגעשטעלטער בודזשעט נעהמט דאָך אַמאָל אַ סוף... מיט אַ נייער „פּריוואַטער" הלוואה. אָבער נישט די פאַרזיכערטע פאַרזיכערונגס-אַנשטאַלטען, נישט די פּריוואַטיגע הלוואה איז נישט קיין קאַטאַסטראָפע, הגם דאָס איז פאַר דער געזעלשאַפט זעהר אַ שווערע זאַך. אַ פעהלער אין דער אויסערליכער פּאָליטיק איז עפּעס פיל מעהר ערנסטעס. די סאַנאַציע פאַרזיכערט זייט 8 יאָהר, אַז זי האָט גענומען אויף זיך די אחריות פאַר דער מלוכה. מיר שאַצען זעהר הויך די פערמעגענס-פאַראַנטוואָרטליכקייט פון דער סאַנאַציע, אָבער מיר פרעגען: צי איבערשאַצט נישט די סאַנאַציע איהרע קרעדיט-פעהיגקייטען? צי איז דאָס נישט קיין בעוויז פון צו גרויסער זעלבסטזיכערקייט, ווען זי דעצידירט אַליין, נישט פרעגענדיג ביי דער איבעריגער געזעלשאַפט, וועגען די וויכטיגסטע ערנסטסטע ענינים פון דער מלוכה? צי מעג מען אַליין נעהמען אויף זיך אַזאַ גרויסע פאַראַנטוואָרטליכקייט? צי איז נישט אמת, אַז אין דער סאַנאַציע גופא רייבט דער און יענער אויס די אויגען און פרעגט; וואו געפינען מיר זיך און וואוהין שווימען מיר אייגענטליך?

צי האָט דער לייטער פון אונזער אויסערליכער פּאָליטיק, האַלטענדיג אין שאַך פראַנקרייך דורכ'ן פּאַקט מיט די סאָוויעטען און דאַן די סאָוויעטען דורכ'ן פּאַקט מיט דייטשלאַנד, פאַרויסזעהענדיג, אַז פראַנקרייך וועט אָנהייבען צו אונטערהאַנדלען מיט די סאָוויעטען אָהן אונז און דייטשלאַנד וועט אָנהייבען צו רעדען מיט פראַנקרייך אויך אָהן אונז, און אַז די רייכסוועהר, וועלכע בעקומט ווידער אין דייטשלאַנד דאָס וואָרט, וועט אָנהייבען צו פאָדערען מ'זאָל זיך אומקעהרען קיין ראַפּאַלאָ, ד. ה., אַ פאָדערונג פון אַ פאַרשטענדיגונג מיט די סאָוויעטען, פאַרשטייט זיך, אַז אויך אָהן אונז.

דאָס שפּיל ביי גרינע טישלעך, צו וועלכע ס'האָבען זיך אוועקגעזעצט די אייראָפּעאישע פּאָטענטאַטען, גייט אַריבער אין אַ האַזאַרד. אונזער סטאַוועקע איז צו אַנ'ערנסטע. מיר ריזיקירען צו פיל, אַז מיר זאָלען קאָנען ווייטער שווייגען. מעהר שווייגען טאָרען מיר נישט.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג 13 ז' טבת תרצ"ה

דעצעמבער

זון-אויפגאנג 7:36

זון-אונטערגאנג 3:24

יודיש מאריאנעטען-שפיל
„בערל-שמערל-טעאטער"
אנפירונג משה בראדערזאן
אין קאפע „אידעאל"
(פעטריקאווער 48)
היינט, דאנערשטאג — 1 פארשטעלונג
10 אווענט
דאס 1-טע פראגראם א. נ.
„אזוינס און אזעלכעס"
עס ווערן געגעבן קאריקאטורען פון: ד"ר רזין-און-בלאט, ד"ר פלויש, אסקאר קאנסום, מאקס קאנסול, יצחק גרינבוים, חיים ראסנער, דיר. צאהל-מעססמער, לייביש פאן ראזענבערג, נרשון וואוילמאן, ר' יאסעלע מג'ער, קאמענדאנט בערעק מיגעלעראוויטש, פאניע די הונ'טע, מאדאם אסתר טענדעראחא, באקס ראטהאלץ, שמעריל-עט-בעריל, פיניעלע מויק, יעקע קנאק-אוט, פאננא דעפטאקובנא, וואלעגטי ראדני, וואזיטשע. כאווא די דאזארצעבע.
טעקסטען: משה בראדערזאן, י. אבערושאנעק און ה. י. בזשוסטאוסקי. לאלקעס בעשניצט — ש. מאבאק. מוזיק ארראנזשירט: דוד בענעלמאן.

הארבע שטראפען פאר פאבריקאנטען

פאר צווינגען ארבייטער זיך אפצוזאגען פון אורלויב

(א) די אינהאבער פון דער פירמע קאשוב און קרילאוויעצקי (דרעוונאווסקא 77) זענען אנגעקלאגט געווארען, אז זיי האבען די ארבייטער געצווינגען אונטערצושרייבן בעשטעטיגונגען, אז זיי זאגען זיך אפ פון די אורלויבען, און אז זיי האבען נישט צו דער פירמע קיין פרעטענזיעס. ווייטער איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז די פירמע צאהלט אויס די ארבייטער די שכירות אין ראטעס מיט א פערשפעטיגונג.

דאס סטאראסטע-געריכט האט פערמשפט דעם אינהאבער אהרן קאשוב אויף 3 חדשים אונבעדינגטען ארעסט. דאס איז די גרעסטע שטראף וואס מ'קען בעשטראפען פאר אזא חטא.

בעשטראפט זענען אויך געווארען די מיט-אינהאבער: לעאן קרילאוויעצקי, יאקוב קלמן און יצחק קאשוב צו איין חודש ארעסט יעדער.

דאס אפעלאציע-געריכט האט בעשטעטיגט דעם אורטייל

איבער אריה לאנגפוס, דעם מערדער פון זיין שוויגער

(2) בשעתו האט געמאכט א גרויסען רושם דער מארד, וועלכער איז בעגאנגען געווארען אויף אלעיא 1 מאי 21. דער 21-יעהריגער אריה לאנגפוס האט מיט עטליכע רעוואלווער-שאסען דערהרגעט זיין שוויגער פערל וויגנאנסקא.

נאכ'ן בעגעהען דעם מארד, איז לאנגפוס ענטלאפען און מ'האט איהם ערשט ארעסטירט נאך עטליכע טעג אין רודא-פאביאניץ, וואו ער האט זיך ארומגעבלאנקעט.

דאס קרייז-געריכט האט לאנגפוס'ן בשעתו פערמשפט אויף 3 יאהר טורמע.

לאנגפוס האט אפעלירט און עהערנעכטען איז פארגעקומען דער אפעלאציע-פראצעס אין ווארשא. דאס געריכט האט בעשטעטיגט דעם אורטייל פון 3 יאהר טורמע.

זיי האבען זיך אליין „פערשיט"

און בעקומען צו אנדערטהאלבען יאהר תפיסה

(א) דעם 16-טען אקטאבער ד. י. האבען זיך צוויי „פשיאטשעלעס" איגנאצי בודקיעוויטש און קאזשימיעזש ראמאן, פון סלאוויאנסקא 19, אריינגעכאפט אין וויין-געשעפט פון אנטאן סאלאטשינסקי (טעאדארא 27), פון וואנען זיי האבען צוגענומען וויין, שפירט, ווארשט און דעליקאטעסען אויף א סומע פון 800 זל.

וואלט אלץ געווען גלאטיג, ווען זיי וואלטען זיך ביידע נישט אנגעטרונקען און שפעטער גענומען מקל'ען די ווייבער מיט די קינדער. די פאליציי האט זיך משער געווען, אז דאס האבען זיי „בעגאסען" דאס „מאסמאטען" און מ'האט זיי ביידע פערבעטען אין קאמיסאריאט.

נעכטען זענען זיי ביידע פערמשפט געווארען צו אנדערטהאלבען יאהר תפיסה יעדער.

רעפרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי" 27 ציגעל-גאס 27
טעל. 112-25
דירעקציע: דוד צעלמייסטער.
היינט, דאנערשטאג, 9.30 אווענט
גרויסע הנחה- און פאלקס-פארשטעלונג
אלע בילעטן איז פארטער צו 1 זל.
לעצטער גאסטשפיל
פון בערימטען יודיש-דייטשען שוישפילער און רעזשיסער
קורט קאטש
עס ווערט געשפילט צום לעצטען מאל ארנאלד צווייג'ס
סערזשאנט גרישא
אין 19 בילדער. די טיטעל-ראלע „סערזשאנט גרישא" – קורט קאטש.

א וואגען אריינגעפאלען אין טייך

אייז מענש דערטרונקען געווארען

(2) אויפ'ן שאסיי צווישען דאמביע און קלאדאווא איז צוהערנעכטען פארגעקומען א שרעקליכער פארפאל. איבער דער בריק איז אדורכגעפאהרען א וואגען מיט 2 פערד, אויפ'ן וואגען איז געפאהרען ראבערט הארטוויל מיט זיין פרוי. זיינע קינדער, דער 15-יעהריגער עדווארד און די 11-יעהריגע מירמא. פלוצלינג האבען זיך די פערד צובריקעוועט און אריבערגעווארפען דעם וואגען אין טייך אריין. אירמא הארטוויל איז דערטרונקען געווארען, די איבריגע 3 קרבנות זענען אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

68 שטיקלעך דראט פון 588 גראם

האט מען ארויסגענומען פון אנ'ארעסטאנס מאגען

(2) בשעתו האט מען אין דער שעראדזער טורמע געבראכט דעם קאלישער אייבוואוינער, דעם 19-יעהריגען וולאדיסלאוו לאסאטא. אין טורמע איז דער ארעסטאנט אריינגעפאלען אין מעלאנכאליע און בעשלאסען צו בעגעהן זעלבסטמארד. צו דעם צוועק האט ער אייגציגווייז אפגעריסען שטיקלעך דראט פון טורמע-מאטעראץ און אראפגעשלונגען אין פערלויף פון 2 וואכען. נאכן פערלאזען די טורמע איז לאסאטא ארומגעגאנגען 2 חדשים מיט דעם „אייזען-סקלאד" אין מאגען. ערשט ווען ער האט דערפיהלט שרעקליכע שמערצען אין בויך האט ער זיך געווענדעט אין שפיטאל. די רענטגען-פאטאגראפיע האט ארויסגעוויזען אז לאסאטא האט אין מאגען אייזען. מ'האט באלד אדורכגעפיהרט אנ'אפעראציע און מ'האט איהם ארויסגענומען פון מאגען 68 שטיקלעך דראט, וועלכע האבען געוואויגען 558 גראם. די אפעראציע גלונגע איזען און דער פאציענט פיהלט זיך זעהר גוט.

DR.
L. Czarnożył
וואוינט יעצט אויף
פיעטריקאווער 62 טעל. 224-94
אונ נעהמט אן פון 9,30 ביז 10.30 פארמיטאג און פון 4–6 נאכמ.
ספעצ. הארץ-קראנקהייטען

פראפ. שאר קומט היינט קיין לאדז

היינט קומט קיין לאדז דער פראפעסאר פון ווארשאווער אוניווערזיטעט, הרב ד"ר שאר, וועלכער וועט ארויסטרעטען היינט 8,30 אין אווענד אין זאל פון „בני ברית", מיט א רעפעראט אויף דער גענעראל-פערזאמלונג פון דער געזעלשאפט „פריינד פון דער העבראישער אוניווערזיטעט.

פערשטארקט די סאניטארע קאנטראל פאר די חגאות

(2) אין צוזאמענהאנג מיט די בעפארשטעהענדע חגאות, האט די סטאראסטווע פעראָרדנעט גענוי נאכקוקען, צי ס'ווערט אפגעהיטען די פליכט צו פערעפענטליכען די פרייזען פון די סחורות אין די געוועלבער.

ס'איז אויך פערשטארקט געווארען די סאניטארע קאנטראל אין די בעקערייען, אויף די מארק א. א. וו.

א „חשובער" פארשטעהער פון דער אונטערוועלט

איז פערמשפט געווארען אויף 2 יאהר טורמע

(2) אין קרייז-געריכט איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס געגען יוזעף שיקאווסקי (טרעמבאצקא 21) א בעדייטענדער פארשטעהער פון דער אונטערוועלט, וועלכער איז שוין פער'משפט געווארען פאר פערשידענע פערברעכענס אנ'ערה 20 מאל.

דער בעשולדיגונגס-אקט האט דעם אנגעקלאגטען פארגעווארפען, אז ער האט שווער פערוואונדעט זיין „חשוב'ען" חבר אנטאני קליס, וועלכער איז לעצטענס פער'משפט געווארען אין טשענסטאכאוו אויף 5 יאהר טורמע פאר פאבריצירען געלד. קליסן האט מען קוים אפגעראטעוועט פון טויט. אויפ'ן געכטיגען פראצעס האבען זיך ביידע אפגעזאגט צו געבען ערקלערונגען הערען די סיבות פון געשלעג, וואס איז צווישען זיי פארגעקומען.

דאס געריכט האט שיקאווסקין פערמשפט אויף 2 יאהר טורמע.

בעגראבען די קינדער לעבעדיגערהייט

פערברעכערישע מוטערס ארעסטירט

(א) די פאליציי האט ארעסטירט צוויי פערברעכערישע מוטער'ס. וואס האבען לעבעדיגערהייט בעגראבען זייערע ניי געבוירענע קינדער.

איינע איז די 27 יעהריגע „פאננע" זאפיא ראזשאנעק פון דארף בוקאוו און די צווייטע איז די ארבייטסלאזע אירענא מושאלאווסקא אונטער קאליש. ביידע מוטערס זענען איינגעזעצט געווארען אין תפיסה.

Dr. REICHER
פאלודביאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג, סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען
נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–8 אווענד

קלאנג-קינא-טעאטער
Zachęta
זגערזשער 26
היינט און פאלגענדע טעג!
דאפעלטער פראגראם
— I —
די גרעסטע וועלט-סענסאציע א. נ.
דער אונזיכט-בארער מענש
אין די הויפט-ראלעס:
Gloria Stuart, Klaude Rajns.
— II —
דער פרייליכער [illegible] עסטרייכישע פראד.
א. נ.
„פרינץ ארקאדיא"
דיאלאגען און לידלעך אין דער דייטשער שפראך. אין די הויפט-ראלען:
Ljana Hayd און Willy Foerst.
אנהויב פון די סעאנסען: שבת און יום-טוב 12 א זייגער. געווענליכע טעג 4 נאכמ.

ביז 9 א זייגער איז אווענד

וועלען קענען זיין אפען די געוועלבער אין די פאר חנא-טעג

(2) אזוי ווי יעדעס יאהר וועלען אויך היי-יאהר זיין אפען די געוועלבער אין די פאר חנא-טעג ביז 9 א זייגער אין אווענד. די פאר חנא-טעג ווערען גערעכענט פון מאנטאג דעם 17 ד.ה. ביז שבת דעם 22-טען. זונטאג דעם 23 וועלען די געוועלבער קענען זיין אפען פון 1 בייטאג ביז 6 אווענד. מאנטאג וועלען נאר קענען זיין אפען די געוועלבער ביז 6 אין אווענד.

צוגאב-פאבאר

(2) דעם 15 דעצעמבער ה. י. וועט זיין טעטיג א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז שטאט 1, פיעטריקאווער 165. עס דארפען זיך שטעלען פאבאראווע פון יאהרגאנג 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 11, 9, 8, 5, 3, 2 קאמיסאריאטען.

דעם 28 דעצעמבער וועט זיין טעטיג א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז 2, פיעטריקאווער 165. עס דארפען זיך אהין שטעלען די פאבאראוצעס פון יאהר 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 14, 13, 12, 10, 7, 6, 4, 1 קאמיסאריאטען און האבען בעקומען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון שטאט-סטאראסטווע.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: י. קאפראווסקי (נאוואמיעסקא 15), ס. טראוקאווסקי (בזשעזשינער 56), מ. ראזענבלום (שרודמיעסקא 21), בארטאשעווסקי (פעטריקאווער 95). סקווארטשינסקי (קאנטנע 54), טשינסקי (ראקיטשינער 53).

נאמענסטאג פון מארשאל פילסודסקי'ס פרוי

נעכטען געפייערט געווארען אין שטאטישען טעאטער

צוליב דעם נאמענסטאג פון מארשאל פילסודסקי'ס פרוי, אלעקסאנדרא, איז נעכטען אין שטאטישען טעאטער „סקאלא" פארגעקומען אנ'אקאדעמיע פאר שול-יוגענד.

Dr. H.Rakowski
אינערליכע קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
האט זיך איבערגעצויגען פון זאוואדזקא 8 אויף טראוגוטא 5, טעל. 137-34.

איבערגעפאהרן דורך אן אויטא

(2) אויף ־עק פיעטריקאווער און גווראט איז נעכטען איבערגעפאהרען געווארען דורך אנ׳אויטא דער בעקער אלפאנס שליוקא פון וויסאקא 18. שליוקא איז אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל אין א זעהר שווערען צושטאנד. דער שאפער איז צוגעצויגען געווארען צו פעראנטווארטליכקייט.

שרפה אויף זשעלאני רינעק 5

(2) צהערנעכטען אין אווענד איז אויסגעבראכען א שרפה אין קעלער אויף זשעלאני רינעק 5, וואו ס׳האבען געברענט קאסטענס מיט טראשינעס, וועלכע געהערען צו א געוויסען וויסמאן.

די צווייטע אפטיילונג פון די פייערלעשער האט די שרפה איינגעלאשען.

אנשטאט נדבות — טאלאנען אויף אומזיסטע מיטאגען

ווי מיר האבען שוין געמאלדען, האט די געז. „נותן לחם" איינגעפיהרט א נייעם סיסטעם פון העלפען די ארימע יודישע בעפעלקערונג. די קיך פון דער געזעלשאפט גיט ארויס טעגליך אומזיסטע מיטאגען יעדערן, ווער עס שטעלט צו א טאלאן. אלע יודישע געזעלשאפטען, פירמעס און פריוואטע פערזאנען, דארפען אנשטאט צו טיילען נדבות ארימע לייט — טיילען זיי באנעס פון „נותן לחם". די באנעס שיקט „נותן לחם" יעדערן צו אהיים, נאך א ווענדונג צו איהר דורכ׳ן טעלעפאן נומער 145-43.

Dr. med.
B. Robinson
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
Piotrkowska 10, tel. 131-86
נעמט אן פון 2—4 נאכמ. און פון 6—9 אוו.

הלאנג-קינא
„MIRAŻ"
11 ליסטאפאד (קאנסטאנט.) 16
היינט און פאלג. טעג!
פרעהליכסטער פילם פון דער נייעסטער פראדוקציע פון איצטיגען סעזאן
Flip i Flap
Laurel i Hardy
אלס
זיהד פון דער מדבר
אויסערן פראגראם:
קלאנג-צוגאבען.
בילעטען צום פרייז: III פלאץ — 54 גר., II פלאץ — 85 גר., I פלאץ — 1.09 גר.

ווידער לעבעדיג! ● ווידער פרעהליך!
אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי" (דירעקציע: דור צעלמייסטער)
לאדזער ליבהאבער פון דער לייכטער און פרעהליכער מוזע!
גרייט אייך אויפצונעהמען אייער לאנג-ערווארטעטע טאנצענדיגע, זינגענדיגע,
פלאם-פייערדיגע
קאסקאדנע
סובערטין
רעגינא צוקער
אין קארל צימבאליסט׳ס אויפפירונג מונם גרויסען נייעם מוזיק. שלאגער
צום ערשטן מאל — אין לאדז! —
די קאמעדיאנטקע
פרעמיערע — מארגען, פרייטאג, 9.30 אווענד.

די וואל-וועבערייען געגען שאפען אנ׳אינקאסא-ביורא ביי דער קאנווענץ פון די קאמגארן-שפינער

(אג) אין שייכות דערמיט, וואס עס איז פארלענגערט געווארען דער אפמאך, וואס פערפליכטעט די קאמגארן-שפינערייען, וועלכע זענען גרופירט אין דער קאנווענץ פון די קאמגארן-שפינערייען, ווי אויך דאס שאפען פון אנ׳אינקאסא ביורא וואס וועט האבען די אויפגאבע איינצוקאסירען פאר די שפינערייען די התחייבות׳ן ביי די פאבריקאנטען, האבען מיר פון א פארשטעהער פון די לאדזער וועבערייען בעקומען פאלגענדע אינפארמאציעס:

דאס בלויזע איינפיהרען פון אנ׳אינקאסא-ביורא, וואלט אייגענטליך נישט געדארפט ברענגען צו אנ׳ענדערונג אויפן היגען מארק, ווייל דעם פאבריקאנט איז נישט קיין אונטערשיד צי ער צאהלט איין דירעקט אין דער שפינערייי אדער אין דער אינקאסא-ביורא. עס דארף אבער בעטאנט ווערען, אז עס זענען נאך נישט בעקאנט די פרטים וועגען דער טעטיגקייט פון דאזיגען ביורא. אזוי אבער ווי מען דארף אננעהמען, אז דאס שאפען פון ביורא וועט מיט זיך ברענגען אויך אנ׳ענדערונג אין די קרעדיט-בעדינגונגען, און וואס עס איז דערמיט פערבינדען, א פערטייערונג פון די פרייזען, וואלט דאס גאנץ זיכער שוין געבראנגט שאדען דער קאמגארן-פראדוקציע, ווייל ביי די איצטיגע בעדינגונגען מוז יעדע פערשארפונג פון די קרעדיטען דערפיהרען צו א פערקלענערונג פון אפזאץ.

בעשלוסען פון צוזאמענפאר פון פערבאנד פון די האנדעלס-קאמערן וועגען פראיעקט איינצופיהרען פערבאנדס-צוואנג

(אג) דעם 11 ד. ח. זענען צוריקגעקומען פון ווארשא די פארשטעהער פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער, וואס האבען זיך בעטייליגט אין די בעראטונגען פון פערבאנד פון די האנדעלס-קאמערן.

בעת די בעראטונגען איז דיסקוטירט געווארען צוו. אנד. די פראגע פון שאפען פערבאנדען אין דער אינדוסטריע און האנדעל אויפן יסוד פון נייעם אינדוסטריע-געזעץ, ווי אויך אז די ניי-געשאפענע און שוין עקזיסטירענדע פערבאנדען זאל בעקומען דעם כאראקטער פון א צוואנגס=ארגאניזאציע. נאך א לענגערער דיסקוסיע האט דער צוזאמענפאהר פון פערבאנד אנגענומען א בעשלוס, וואס שטרייכט אונטער, אז די פאזיטיווע בעציהונג צום פראיעקט וועגען פערבאנדס-צוואנג, דארף בעגרינדעט ווערען אין אומשטאנ=דען פון אויסערגעוועהנליכער וויכטיגקייט און דארף אין קיין פאל נישט מאטיווירט ווערען דורכן פינאנציעלען צושטאנד פון פערבאנד.

אין די סטאטוטען פון די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס, וואס ווערען געשאפען אויפן יסוד פון אינדוסטריע-געזעץ, סיי פרייוו, סיי צוואנגס-פערבאנדען, קענען זיך נישט געפינען קיין בעשלוסען, וואס זענען כאראקטעריסטיש פאר קארטעל-פערבאנדען און האבען דעם ציל מיט דער הילף פון געגענזייטיגע פערפליכטונגען, די קאנטראלע אדער רעגולאציע פון פערקויף, פראדוקציע, פרייזען א. א. וו.

צום סוף האט דער צוזאמענפאהר פעסטגעשטעלט די נויטווענדיגקייט, אז די קאמערן זאלען ווי אמגעניסטען אויסארשען די דאזיגע פארשלאגען און פראיעקטען פון סטאטוטען.

היינט — „סערזשאנט גרישא" מיט קורט קאטש

היינט דאנערשטאג קומט פאר אין „ראזמאיטאשטשי" די לעצטע פארשטעלונג פון דעם בעריהמטען שוישפילער קורט קאטש. עס ווערט געשפילט ארגאלד צווייג׳ס „סערזשאנט גרישא" מיט קורט קאטש אין דער טיטול-ראלע. די פרייזען פון די בילעטען זענען פאפולערע.

פון די פוילישע טעאטער׳ס

שטאטיש-טעאטער „סקאלא":

היינט אווענד ווערט געגעבען „דער, וואס איז צוריקגעקומען".

„טעאטער פאפולארני" אגראדאווא 18:

היינט 8,15 אווענד ווערט געגעבען די אפערעטקע „דאס נישט געקושטע ווייב".

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 13-טען דעצעמבער

6,45 פריהמארגען-אויריציע. 6,48 פליטען 6,52 גימנאסטיק. 7,07 פליטען. 7,15 ידיעות 7,25 פליטען. 7,50 רעקלאמע-קאנצערט. 11,57 צייט-סיגנאל. 12,03 ידיעות. 12,05 פרעסע 12,10 לידער. 12,30 מוזיק-פריהמארגען. 1,00 ידיעות. 1,10 שול-פריהמארגען. 3,30 עקספארט 3,35 בערזע. 3,45 מוזיק. 4,45 לעקציע אין דער פראנצויזישער שפראך. 5,50 לאדזער פאסט-קעסטעל 6,05 פל טען. 6,10 רעפערטואר פון די טעאטערן 6,15 פארטעפיאן-קאנצערט. 7,00 קאנצערט. 7,20 אקטועלער שמועס. 7,30 לידער. 7,50 ספארט 8,00 מוזיק. 8,45 ידיעות. 9,00 קאנצערט. 9.30 קאנצערט — טראנסמיסיע פון פאריז. 10,30 רעקלאמע-קאנצערט. 10,45 פליטען. 11,00 ידיעות קאמוניקאטען. 11,05 טאנץ-מוזיק.

אויסבעסערונג

אייזיק לעווקאוויטש איז פערמשפט געווארען דורכן שטאטישען געריכט פאר אונלעגאלען אריבערגעהען די פוילישע גרעניץ אויף א חודש ארעסט און נישט ווי ס׳איז געווען אין נעכטיגען נומער פון אונזער צייטונג — אויף א יאהר טיורמע.

מארגען — פרעמיערע פון „די קאמעדיאנטקע" מיט רעגינא צוקער

די מארגענדיגע פרעמיערע פון דעם נייעם אמעריקאנער שלאגער „די קאמעדיאנטקע" צום ערשטען אויפטריט פון דער סוברעטין רעגינא צוקער האט ארויסגערופען אינטערעס ביי די לאדזער טעאטער-מעלאמאנען.

רעגינא צוקער איז דעם לאדזער פובליקום גוט בעקאנט. די מארגענדיגע פרעמיערע „די קאמעדיאנטקע" געהערט צו די געלונגענסטע מוזיקאלישע קאמעדיעס, וועלכע פערמאגען א שפע פון הומאר, געזאנג און א העכסט=קאמישע אקציע.

„די קאמעדיאנטקע" ווערט אויפגעפיהרט פון קארל צימבאליסט.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	—	—	—	—	94.75
3 פראצענטיגע	בודאוולאנע			—	46.00
4 „	דאלארובקא			—	53.50
7 „	סטאביליזאציע (אמ.)				88.63
5 „	ווארשאווער	ס.-ב.	1934		59.75
5 „	לאדזער		.		51.75
ענגלישער פונט	—	—	—	—	26.24
דאלאר אפיצ.		5.29	נישט אפיצ.	—	5.27
גאלד-דאלאר	—	—	—	—	8.91.50
גאלד-רובל	—	—	—	—	4.59
דייטשער מארק		—	—	—	2.02

Dr. med. **L. Berman**
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענד.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג.

דער בערזען=סוחר

ר. איזראעל

שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

68

— ניין, דער גוטער קרימסקי פערשטעהט נישט קיין איין ווארט ענגליש. דארפסט נישט קיין מורא האבען און דו האסט זיך נישט וואס צו שעהמען און אויב ער וואלט אפילו יא פערשטאנען דארף איך זיך דאך אויך נישט שעהמען מיט מיינע ליבעס-ערקלערונגען. דו דארפסט זיך נישט זשענירען, ווייל דו גיסט דאך מיר סיי־ווי־סיי נישט קיין ענטפער אויף מיינע ליבעס־ערקלערונגען.

— ראלף האט ווידער נישט געענטפערט, נאר פון זיין זייט געפרעגט.

— וואו עצה׳סט דו מיר צו וואוינען דערווייל.

רוט האט איהם אנגעקוקט ווי ער וואלט גערעדט נישט צו דער זאך.

— וואס הייסט וואו דו וועסט וואוינען, דא ביי מיר געפעלט דיר נישט? איך וועל דיר ווייזען מיין וואוינונג און איך רעכען, אז זי וועט דיר יא געפעלן און דו וועסט מסכים זיין דא צו וואוינען.

ראלף איז דער ענין אפילו נישט געפעלען געווארען, ער האט נישט געוואלט מיטאמאל אריינפאלען אין איהר געזעלשאפט, ווייל אזוי ארום וואלט ער געווען שטענדיג נעהנטער צו איהרע געשעפטען, וועלכע זענען דאך געווען „בלאטע", ער האט נאך געוואלט האפען, אז איהם וועט זיך איינגעבען איינצוארדענען דא אויף אנ׳אנדער אופן און אז רוט וועט זיין דאס לעצטע רעטונגס-ברעט.

איצט ווען ביי רוט׳ן איז דאס פערבליבען ביי איהם אויסגעקומען אזוי נאטירליך און פערשטענדליך האט ראלף נישט געהאט קיין ארגומענטען, וועלכע ער זאל קענען אקעגענשטעלען איהר פאר שלאג און אויס העפליכקייט האט ער געזאגט:

— געוויס, איך האב נישט געהאט די דרייסטקייט דיר פארצולייגען, אז איך זאל זיין דיין גאסט, נאר אויב דאס שטערט נישט, וועל איך דער פון זיין זעהר צופרידען.

— פערקעהרט. נישט דו שטערסט מיר, נאר איך וועל זיך שטארק פרעהען.

רוט האט ארומגעפיהרט ראלפן און איהם געוויזען איהר שעהן מעבלירטע גרויסע וואוינונג.

— פון דעם. וואס דו זעהסט דא, דארפסט דו פערשטעהען, אז מיר געהט איצט זעהר גוט, מיר פעהלט אויך נישט קיין געלד, איך האב גענוג, דערביי האט רוט ארויסגענומען פון איהר האנד־טאש א פאק פינף־הונדערטער און געוויזען ראלפן.

— איך האב געלד גענוג, דיר וועט ביי מיר גארנישט פעהלען, איך וועל פאר דיר ארבייטען און דיך וועל איך אפשוינען, דו זאלסט נאר ליגען אביסעל מעהר אויפמערקזאמקייט אויף מיר.

ביי ראלפן האבען א בליץ געטון די אויגען, ווען ער האט דערזעהן דעם פאק געלד ביי רוטן איז דער האנד. ער האט פערשטאנען, אז ווען ער זאל נאר וועלען, איז דאס גאנצע געלד זיינס. רוט וועט איהם דאס זיכער אוועקגעבען, און געלד האט דאך ראלף אזוי שטארק ליב געהאט, דערמאלט ווען ער האט געזעהען ביי אימיצען אין דער האנד געלד, איז ראלף גרייט געווען אויף דער גרעסטער ערנידריגונג, אויף דער גרעסטער געמיינהייט, אבי דאס געלד זאל קומען צו איהם, אויך איצט האט ער זיך איינגעבען פערלוירען און אין זיין קאפ האבען זיך שוין געשאפען פלענער, וואס פארא מיטלען ער זאל בענוצען, אז דאס געלד אל ווערען זיין אייגענטום.

ווען זיי זענען ארורכגעגאנגען דאס שעהן איינגעארדנטע שלאפצימער, האט ראלף גענומען רוטס האנד און איהר א קוש געגעבען. רוט האט אויש א ציטער געגעבען. זי, די דאזיגע וואונדער־שעהנע דאמע, וועלכע האט אבער געשטאמט פון דעם אפפאל פון דער געזעלשאפט, האט שטארק ליב געהאט ראלפן. רוט איז געווען פון די כאראקטערען, וועלכע האט זיך אליין נישט געקענט און נישט געוואלט אפנארען. זי האט געקענט איהר ארט. זי האט געוואוסט פון וואנען זי שטאמט און אויך, אז זי איז איצט א פשוט׳ע שווינדלערין, קאמביגאטארין, פעלשער׳ין אדער פשוט׳ע גנב׳טע. זי האט אפילו נישט געטראכט וועגען דעם, אז איהר זאל זיך אמאל איינגעבען ארויסצוקומען פון דער דאזיגער שמוציגער זומפ. אין מעלה האט רוט אבער געהאט. ביי איהרע 26 יאהר, ביי איהר שטורמישען לעבען האט זי ביז איצט נאך נישט געהערט צו קיין שום מאנסביישוין, הגם געלעגענהייטען האט זי געהאט טויזענדע, אלע איהרע פאך-חברים. האבען וועגען דעם גוט געוואוסט און קיינער האט אפילו נישט געפרובט זיך צו דערנעהנטערן צו איהר. רוט האט איהרע ליבעס-געפיהלען געהאלטען אלס דאס הייליגסטע אין דער וועלט. דאס איז געווען איהר רעליגיע, דאס איז געווען דער איינהאלט פון איהר לעבען. איהר ליידענשאפט און ווייבליכער טעמפעראמענט האט זיך אויסגעדריקט אין איהר ליבע צו ראלף ראן. די דאזיגע ליבע האט ביי איהר עקזיסטירט מיט יאהרען צוריק, ווען זי איז נאך געווען אזוי יונג און ווען זי האט זיך בעקענט מיט ראלפן אין לאנדאן און אויך עקזיסטירט דאן ווען זי האט פערלאזען לאנדאן און האט ראלפן גאנצע יאהרען נישט געזעהען. איצט האט זי ראלפן געהאט בעבען זיך, ער פערבלייבט דא מיט איהר, ער ווערט אפהענגיג פון איהר און פון איהר הילף, ער וועט דא ביי איהר וואוינען און זי וועט איהם שטענדיג זעהען. און ווען ער זי זיכער נישט אפשטויסען פון זיך, איצט בלייבט ער שוין אויף שטענדיג ביי איהר. זי האט א ציטער געגעבען, ווען זי האט דערפיהלט ראלפס ליפען אויף איהר האנד.

— ראלף איך ליב דיך אזוי שטארק, איך האב אפילו נישט די דרייסטקייט, דיר דאס צו ערקלערען, איך האב נישט די ווערטער, וועלכע איך זאל דיר אויסדריקען מיינע געפיהלען צו דיר...

— אבער, האט זי טרויעריג געזאגט, דו ביסט דאך אנ׳אריסטאקראט און איך בין א פשוט׳ע גנב׳טע, דו ווייסט דאך וועגען דעם.

זי האט זיך אביסעל פערטראכט און געווארט אויף ראלפס ענטפער, וועלכער איז אבער נישט געקומען. ראלף האט כמעט ווי נישט געהערט, וואס רוט האט צו איהם גערעדט. פאר זיינע אויגען זענען געשפרונגען די באנקנאטען, וועלכע רוט האט מיט א מינוט צוריק געהאלטען אין האנד־

— צו וואס פערדריעה איך דיר דעם קאפ איצט ווען דו ביזט נאך מיד און דארפסט אויסרוהען, מיר וועלען נאך צייט האבען דערצו צו רעדען.

(פארטזעצונג קומט.)

ערשטער אַנטיסעמיטישער סקאַנדאַל

אויף דער נעכטיגער זיצונג פון שטאָט-ראַט

(ענדע פון דער 1-טער זייט).

פראַקציע פון דער סאָציאַליסטישער אײנהייט, האָבן שוין אָפּגעגעבן אַן ערקלערונג, אַז זיי וועלען נישט אַנטיילנעהמען אין דער אָפּשטימונג וועגען דער צאָהל וויצע-פּרעזידענטען און זייער געהאַלט, די סאָציאַליסטישע פראַקציעס לעגען אָבער פאָר און דאָס מאָל אין דער פאָרם פון אַ פאָרשלאַג אַז די בעלויבונג וואָס די שטאָטישע פאָרטרעטער אין דער עלעקטראָווניע און אין דער טראַמוואַי-געזעלשאַפט בעקומען און וואָס דערגעהן צו הויכע סומען זאָלען אײנגעצאָהלט ווערען אין דער שטאָטישער קאַסע אויף צוועקן צו בעשעפטיגען אַרבייטסלאָזע און ס'זאָלען זיך מעהר נישט טרעפען פאַלען

ווען די פאָרטרעטער האָבן דאָס געלד גענומען פאַר זיך

דער פאָרזיצער וואָיעוואָדזקי ערקלערט אַז דער פאָרשלאַג איז נישט מעהר רעאַל און נישט בויטיג, ווייל אַזאַ פאָרשלאַג איז שוין אָנגענומען געוואָרען נאָך דעם 26 יאַנואַר 1927. ביז דער בעשלוס איז נישט רעווידירט געוואָרען איז ער חל אויף אַלע ווייטערדיגע שטאָט-ראַטען, ביז איצט האָבן אַלע שטאָטישע פאָרטרעטער אין די דערמאָהנטע אינסטיטוציעס דאָס געלד אָפּגעגעבן אין דער שטאָטישער קאַסע אַ חוץ צוויי די געוועזענע ראַטמענער אַנדזשעיאַק און גראָשקאָווסקי וועלכע האָבן דאָס געלד גענומען פאַר זיך און זייערע ענינים געפינט זיך איצט אין געריכט.

ראַטמאַן מילמאַן (בונד) פרעגט צי דער דריטער ראַטמאַן, וועלכער האָט גענומען דאָס געלד פאַר זיך און האָט שפּעטער געגעבן וועקסלען, צי האָט ער די וועקסלען געצאָהלט?

קאָמיסאַר וואָיעוואָדזקי ערקלערט אַז אין געריכט געפינט זיך בלויז די פראַגע פון צוויי ראַטמענער.

ראַטמ. קאָפּטשינסקי לעגט פאָר אין נאָמען פון ענדעקישען קלוב אַז דער פרעזידענט זאָל בעקומען אַ געהאַלט פון אַ מלוכה-בעאַמטען פון 5-טער קאַטעגאָריע פלוס דרייסיג פראָצענט רעפּרעזענטאַנץ-הוצאות (846 זל.) און אויך וואוינונג, ליכט, בעהייצונג, אורלויבען און עמעריטור.

די וויצע-פרעזידענטען לויט דער 6-טער קאַטעגאָריע פון אַן מלוכה-בעאַמטען פלוס פופצעהן פראָצענט רעפּרעזענטאַנץ-הוצאות און אויך אַלע איבעריגע זאַכען. אַ לאַווניק זאָל בעקומען ענטשעדיגונג פאַר יעדער זיצונג צוואַנציג לאָטעס. דער ענדעק ערקלערט, אַז זיי ווילען אַזוי אַרום אײנשפּאָרען אין שטאָטישען בודזשעט, דאָס האָט אָבער אַ פנים פון חוזק, ווייל צום פאָרשלאַג ווערט געזאָגט, אַז דער פרעזידענט און וויצע-פרעזידענטען זאָלען בעקומען בעצאָהלט בעזונדער פאַר איבערשעה'ן, דאָס מאַכט שוין אַ סוף פון דער גאַנצער אָפּשפּאָרונג בײם רעפּערירען דעם פאָרשלאַג פרובט דער ענדעק אָנצוואַרפען דעם ווירטשאַפטליכען פּראָגראַם פון די ענדעקעס, פאַרשטייט זיך, אַז דאָס

פרובט ער שוין אָנצוזאָגען דעם קאַמף מיט יודען

ראַטמאַן וואָלטשאַק (פּ.פּ.ס.) זאָגט, אַז די אַרבייטער מאַכען זיך נישט קיין שום אילוזיעס וועגען דעם צוליב וואָס די ענדעקעס זענען געקומען אין שטאָט-ראַט. זיי פאָהרען שוין איצט אויף דעם נאַציאָנאַליסטיש-שאָוויניסטיש און אַנטיסעמיטישען פערדעל, דער אַרבייטער-קלאַס איז ווייניג פאָרטרעטען אין דעם איצטיגען שטאָט-ראַט, אָבער ער וועט וויסען ווי אַזוי צו פאַרטיידיגען די אינטערעסען פון די אַרבייטער. די ענדעקעס האָבן אָנגעטאָן אַ פאַלשען מאַנטעל פון אָפּשפּאָרונג, אין דער אמת'ן איז דאָס ריינע דעמאַגאָגיע. דיזעלבע שטימען וועלכע האָבן די ענדעקעס אַרײנגעפיהרט אין שטאָט-ראַט וועלען זיי פון דאָרט אַרויספיהרען.

דער ערשטער אַנטיסעמיטישער סקאַנדאַל

דאָס וואָרט בעקומט דער ענדעק טשערניק, ער זאָגט: מיר ווילען אין שטאָט-ראַט נאָר זאָרגען פאַר די אינטערעסען פון די פּאָליאַקען, מיר וועלען נישט דערלויבען אַז דער פּוילישער אַרבייטער זאָל די יודען אויסטראָגען אויף זיינע פּלייצעס, מיר ווילען נישט אַז די יודען זאָלען ביי אונז דאָ בלייבען, די יודען זענען אונז דאָ אונטערגעוואָרפען געוואָרען, זיי קענען זיך געהן פון וואַנען זיי זענען געקומען, פּוילען איז פאַר פּאָליאַקען.

ראַטמאַן אַדוואָקאַט ווייצמאַן האַלט אַ זײדיגע רעדע. ער זאָגט. איהר ענדעקעס וועט אונז נישט צווינגען, אַז מיר זאָלען רעדען מיט דערזעלבער שפּראַך וואָס איהר, אַז מיר זאָלען אַרויסטרעטען אויף דעםזעלבען אופן וואָס איהר. איהר זענט געקומען אין דער מעהרהייט אין שטאָט-ראַט ווייל איהר האָט אָנגעווענדעט טעראָר.

יודיש בלוט האָט זיך געגאָסען אין טאָג פון די וואַהלען

דער פאָרזיצער רייסט איבער דעם רעדנער און זאָגט איהם, אַז ער זאָל רעדען צו דער טעמא.

אַדוו. ווייצמאַן: איך וואָלט זיך געפּקעהט פון פאָרזיצערס פאָרשלאַג, ווען ער וואָלט דאָס אויך אָנגעווענדעט צום פריהערדיגען רעדנער.

ווייטער זאָגט דער רעדנער:

— מיר האָבען געבויט לאַנד צוזאַמען מיט אַנדערע, מיר זענען שטאָלץ פון אונזער אַרבייט אין אונזער שטאָט, מיר האָבען דעמזעלבען אַנטייל וואָס אַנדערע נאַציאָנאַליטעטען. מיר זענען שטענדיג גרייט צו אַרבייטען פאַרן וואָהל פון דער שטאָט און מיר וועלען זיך נישט לאָזען צווינגען הערצו, אַז מיר זאָלען רעדען אין סטיל פון די ענדעקעס. (פון די ענדעקישע בענק הערען זיך שטימען: „דאָ פּאַלעסטינע"). אונז וועט מען הערען און מיר וועלען רעדען הויך, ווייל אויף אונזער זייט ליגט אַזויפיל גערעכטיגקייט, ווייל מיר האָבען אַזויפיל גערעכטע טענות, אַז קיינער קען זיך אונז נישט אַקעגענשטעלען. מיר וועלען שטענדיג פאָדערען רעכט צו לעבען צו עקזיסטירען און בעהאַנדעלט צו ווערען ווי גלייכע בירגער און גלייכע מענשען, ווייל מיר האָבען דאָס פאַרדינט מיט אונזער שווערער אַרבייט, מיט אונזער ערפילען אַלע פליכטען, און אויף דעם וועג וועלען מיר שטענדיג געהן נישט אָפּשרעקענדיג זיך פאַר קיין שום דראָהונגען פון אייער זייט. מיר וועלען האַנדלען אין שטאָטראַט אַזוי ווי מיר וועלען דאָס האַלטען פאַר בויטיג, ווייל מיר האַלטען זיך אין פּוילען פאַר נישט קלענער און נישט אַנדערע ווי איהר.

ראַטמאַן האַלענדערסקי (פּ.צ.) די יודישע אַרבייטער קענען שוין לאַנג דעם ווירטשאַפטליכען פּראָגראַם פון די ענדעקעס. ער הויבט זיך אָן מיט קאַמף געגען יודען און ענדיגט זיך מיט דעם דאָזיגען קאַמף. דאָס איז דער גאַנצער אינהאַלט פון זייער אַרבייט. די ענדעקעס האָבן בעת די וואַהלען אויסגענוצט די שטימונג וועלכע ס'האָט זיי געבראַכט היטלער פון דייטשלאַנד. די יודישע אַרבייטער צוזאַמען מיט אַנדערע אַרבייטער וועלען אָבער וויסען ווי אַזוי די דאָזיגע אַנגריפען אָפּצושלאָגען.

ראַטמאַן מילמאַן (בונד) ווייזט אָן אויף דעם געפּאַסטען שידוך צווישען די ענדעקעס מיט דעם פאָרשטעהער פון די בירגערליכע דייטשען, וועלכע געהען היינט אין אַלע פראַגען האַנד ביי האַנד. די ענדעקעס האָבן אָפּגענאַרט די אַרבייטער ביי די וואַהלען און פּונקט אַזוי ווי די דייטשע אַרבייטער זעהען איצט, אַז זיי זענען אָפּגענאַרט געוואָרען שטימענדיג פאַר היטלערן, וועלען דאָס אויך איצט זעהען די לאָדזער אַרבייטער און זיי וועלען קומען צום שכל.

— מיינט נישט, זאָגט ראַטמאַן מילמאַן, אַז ווען איהר שרייט „דאָ פּאַלעסטינע", אָרט איהר ווילט אויסראָטען יודען, וועט פון דעם בעסער ווערען די לאַגע פון די אַרבייטער, אויך ביים פּוילישען פאַבריקאַנט הונגערט דער פּוילישער אַרבייטער.

מיר האָבען דאָס רעכט צו לעבען

דאָ און מיר וועלען פאַר דעם רעכט קעמפען, מיר זענען דאָ געבוירען געוואָרען, מיר לעבען דאָ, מיר בלוטיגען דאָ און מיר פרעהען זיך דאָ, אונז וועט מען נישט אָפּשרעקען.

ראַטמאַן ביאַלער פּראָטעסטירט געגען דעם פאָרזיצענדער, וועלכער האָט נישט אָפּגעשטעלט דעם ענדעק טשערניק, ווען יענער האָט זיך אויסגעדריקט אַז די יודען זענען אונטערגעוואָרפענע אין פּוילען.

— מיר, זאָגט ראַטמאַן ביאַלער, ווענדענדיג זיך צו די ענדעקעס וועלען זיך נישט איבערנעהמען מיט די יודען-פרעסער'ישע לאָזונגען פון די ענדעקעס, מיר וועלען זיך נישט לאָזען פּראָוואָצירען. מיר וועלען טאַקע פאָהרען נאָך פּאַלעסטינע, אָבער נאָר דעמאָלט ווען מיר וועלען דאָס וועלען, און מיר ווינשען פּוילען, אַז ס'זאָל באַלד דאָ הערשען אַזאַ ווירטשאַפטליכע קאָניונקטור ווי מיר האָבען איצט אין פּאַלעסטינע.

דער פאָרזיצער וואָיעוואָדזקי הייסט דאַן קאָנטראָלירען אין דער סטענאָגראַמע צי דער ענדעק טשערניק האָט גערעדט וועגען יודען ווי וועגען אונטערגעוואָרפענע. נאָכן אַדורכלייענען די סטענאָגראַמע ערקלערט דער קאָמיסאַר וואָיעוואָדזקי, אַז אמת ס'איז געפאַלען אַזאַ וואָרט אָבער נישט אין בעצוג צו יודען (?) און דעריבער קען ער דערפון נישט ציהען קיין קאָנסעקווענצען.

ראַטמ. בעלקאַ רעדט אין נאָמען פון די ענדעקישע אַרבייטער און זאָגט, אַז די פּוילישע אַרבייטער וועלען זיך נישט לאָזען פאַרגיפטען מיטן קאָמוניסטישען סם, אין פּוילען קענען רעגירען נאָר פּאָליאַקען. פאַר יודען איז דאָ קיין אָרט נישט פאַראַן.

ראַטמ. קאָפּטשינסקי (בעקאַנט פון זיינע אַנטיסעמיטישע אַרויסטרעטונגען אין דער אַלטער האַנדווערקער-קאַמער), זאָגט: מיר, דער „נאַציאָנאַלער לאַגער" האָבען 39 ראַטמענער, פאַר אונז האָבען געשטימט הונדערט טויזענד פּאָליאַקען, מיט אונז איז 70 פּראָצענט פון דער פּוילישער בעפעלקערונג, די יודען דאַרפען געדענקען אַז זיי זענען בירגער ביז אַ געוויסער מדרגה. יודען האָבען געבויט, אָבער פאַר זיך, זיי האָבען פאַר זיך גענומען אַלע פאַבריקען.

יודען זענען פּאַראַזיטען

מיר וועלען פערפּוילישען די אינדוסטריע, פערפּוילישען דעם האַנדווערק און פערפּוילישען דעם האַנדעל, וועלכען מיר מוזען אַרויסרייסען פון יודישע הענד.

פאָרזיצער: איך בעט נישט צו פּרעדיגען קיין ראַסען-האַס.

דאַן זאָגט דער ענדעק, דראָהענדיג מיט די פויסטען אין דער זייט פון די יודען איך וואָרן אייך, אַז אויב איהר וועט אונז נאָכאַמאָל פּראָוואָצירען...

ווייטער הערט מען שוין נישט, ווייל אויף די יודישע בענק ברעכט אויס אַזאַ

מוראַ'דיגער סקאַנדאַל

וועלכען מ'האָט נאָך נישט געהערט, זייט עס עקזיסטירט דער לאָדזער שטאָט-ראַט, די יודישע ראַטמענער שטעהען אויף פון זייערע ערטער, זיי זענען שרעקליך אויפגערעגט. די יודען שרייען „מיר וועלען זיך נישט לאָזען טעראָריזירען", מיר וועלען נישט ערלויבען אַז מען זאָל אונז דראָהען". „מיר וועלען שטענדיג פאָדערען אונזער רעכט".

צום אָפּשלאָגען דעם אונגעהערטען אַנגריף פון די ענדעקעס העלפען אויך צו די סאָציאַליסטישע ראַטמענער, וועלכע קלאַפּען אין פּולט, אַנדערע יודישע ראַטמענער פאָדערען פון פאָרזיצער צו רעאַגירען אויף די דראָהונגען פון ענדעק.

דער פאָרזיצער שטעהט אונבעהאָלפען און ערקלערט: איך רוף צו אָרדנונג דעם ראַטמאַן יאָעל מיט איינשרייבען אין פּראָטאָקאָל, איך רוף צו אָרדנונג דעם ראַטמאַן מילמאַן מיט איינשרייבען אין פּראָטאָקאָל, איך רוף צו אָרדנונג דעם ראַטמאַן גאַלינסקי (פּ.פּ.ס.) מיט איינשרייבען אין פּראָטאָקאָל. דער סקאַנדאַל שטילט זיך איין און דער ענדעק קאָפּטשינסקי ענדיגט זיין רעדע. ער זאָגט: די גאַנצע פּוילישע בעפעלקערונג איז אויף אונזער זייט, אַפילו די וואָס זיצען אויף די מיטעלסטע בענק (ער ווייזט אָן אויף די „בעבע") זענען אין האַרצען אויך מיט אונז, קיינער פון דער „בעבע" פראַקציע נעהמט ווימער נישט קיין וואָרט.

ד״ר קרויש (ציוניסט) פרעגט דעם פאָרזיצער צי אין פּראָטאָקאָל זענען אַריינגעטראָגען געוואָרען די דראָהונגען פון ענדעק, קאָפּטשינסקי אויפן אַדרעס פון די יודען.

דער פאָרזיצער ערקלערט אַז די גאַנצע זיצונג ווערט סטענאָגראַפירט.

דאַן ווערט אָפּגעשטימט דער פאָרשלאַג פון די ענדעקעס וועגען געהאַלט פאַר די וויצע-פּרעזידענטען און ער ווערט אָנגענומען מיט זייערע שטימען.

דאַן געהט דער שטאָט-ראַט איבער צו די

דרינגענדע פאָרשלאַגען

וועלכע זענען אויף דער פריהערדיגער זיצונג אַריינגעטראָגען געוואָרען דורך דער „בעבע"-פראַקציע.

דער ערשטער פאָרשלאַג איז וועגען פאַרגרעסערען די דערנעהרונג פאַר די אָרימע שול-קינדער, דעם פאָרשלאַג מאָטיווירט ראַטמאַן וואָלטשינסקי (בעבע), ס'טרעטען אַרויס די ראַטמענער מילמאַן, ניידער און האַלענדערסקי, דער לעצטער לעגט פאָר, אַז מ'זאָל בעשטימען צו דעם צוועק צוויי הונדערט טויזענד זלאָטעס, דער פאָרזיצער וויל אָבער דעם דאָזיגען פאָרשלאַג נישט שטעלען צו דער אָפּשטימונג, ווייל, ווי ער ערקלערט, האָט ראַטמאַן האַלענדערסקי נישט אָנגעוויזען ווי אַזוי צו דעקען די דאָזיגע סומע. די דרינגליכקייט פון דעם עצם-פאָרשלאַג ווערט אָנגענומען.

דאַן געהט מען צו צום אַנדערען פאָרשלאַג, וועגען ביליגער מאַכען דעם טאַריף אויף עלעקטריש ליכט. די דרינגליכקייט ווערט מאָטיווירט דורך ראַטמ. וואָלטשינסקי. דאָ האָבען די ענדעקעס אָנגענומען אַ נייע טאַקטיק. זיי האָבען בעשלאָסען אָפּצוואַרפען די דרינגליכקייט פון אַלע פאָרשלאַגען, וועלכע זענען אַריינגעטראָגען געוואָרען דורך דער „בעבע"-פראַקציע.

אַזוי האָבען זיי טאַקע אָפּגעוואָרפען די דרינגליכקייט פון אַזעלכע פאָרשלאַגען ווי ביליגער מאַכען דעם טאַריף פון עלעקטריש ליכט, ווייטער אַז די שטאָטישע טראַמווייען זאָלען געהן ביז ראַדאָגאָשטש זשאַביעניעץ און רודאַ-פּאַביאַניץ, און דעם דריטען פאָרשלאַג, אַז די שטאָטישע טראַמווייען זאָלען ווידער געהן יעדע צעהן מינוט און נישט יעדע 12 מינוט. ווי די ענדעקעס ערקלערען, וועלען זיי שוין די דאָזיגע אַלע ענינים ערלעדיגען ווען זיי וועלען צוקומען צו דער מאַכט.

צום סוף פון דער זיצונג האָט נאָך דער ענדעקישער „גדול" אַדוו. קאָוואַלסקי ערקלערט: „מיר וועלען אויספיהרען אונזער ווירטשאַפטליכען, סאָציאַלען און יודען-פּראָגראַם מיט דער גאַנצער ריקזיכטסלאָזיגקייט".

דערמיט איז די זיצונג פאַרענדיגט געוואָרען.

וואָס וועט זיין ווייטער

נאָך דער ערשטער זיצונג ווערט ערוואַרט די פאַראָרדנונג פון וואָיעוואָדע וועגען צונויפרופען אַ וואַהל-זיצונג פון שטאָט-ראַט אויף דער דאָזיגער זיצונג וועלען געוועהלט ווערען דער פּרעזידענט, וויצע-פּרעזידענטען און לאַווניקעס.

דאָס וואָרט האָבען איצט די ענדעקעס, הגם זיי האָבען בעשלאָסען וועגען די קאַנדידאַטען ווילען זיי דאָס נאָך נישט אויסזאָגען, ווי מ'שמועסט, אָבער, האָבען זיי אויפן אָרט פון פּרעזידענט דעסיגנירט דעם אַדוו. שווילער, אַלס וויצע-פּרעזידענטען זייער פיהרער פאָרגוסקי און דעם ראַטמאַן ניידער.

אַפּעריסטן, וועלכע האָבן בעשווינדעלט

צעהנדליגער פירמעס אין וואַרשא

וואַרשא, 12 (טעלעפאָניש)

מיט אַ צייט צוריק האָט דער וואַרשעווער קריי-פּראָקוראָר אַרויסגעשיקט שטעק-בריף נאָך אַ געוויסען שמריהו קאַגאַן און זיין שותף אבראַמאָוויטש, וועלכע ווערען געזוכט פאַר בעגעהן אַ גאַנצע רייהע אַפערעס צווישען די יודישע סוחרים אין נאַלעווקער געגענד. געכטען איז דער פּאָליציי ענדליך געלונגען צו פּאַקען דעם הויפּט אַפּעריסט קאַגאַן.

קאַגאַן און אבראַמאָוויטש פלעגען אַריינגעהן אין די געשעפטען פון דאַמען קאָנפעקציע און פּאָרלעגען צו פערקויפען זייערע דאַמען זאָקען פון גוטען סאָרט צו אַ ביליגען פּרייז און אויף וועקסלען.

אַזוי ווי די בעדינגונגען זענען געווען זעהר גוטע און די סחורה אין בעסטער אָרדנונג, פלעגען קאַגאַן און אבראַמאָוויטש מאַכען גרויסע טראַנזאַקציעס. אַ וואָך נאָך דער דורכגעפיהרטער טראַנזאַקציע פלעגט צום סוחר, וואָס האָט געקויפט די פּאַרטיע זאָקען און בעצאָהלט דערפאַר מיט וועקסלען, זיך ווענדען איינער פון די צוויי מציאות-פערקויפער מיט אַ פּראָפּאָזיציע, דאָס דער סוחר זאָל דיסקאָנטירען זיינע אייגענע וועקסלען, דערביי פלעגען די בעדינגונגען פון דיסקאָנטאָ זיין זעהר גינסטיגע פאַרן סוחר.

ווי ערשטוינט זענען אָבער געוואָרען די דיסקאָנטערן פון אייגענע וועקסלען, ווען זיי האָבען אָנגעהויבען צו בעקומען פאָדערונגען וועגען אויסקויפען די וועקסלען. וועלכע זיי האָבען דיסקאָנטירט. ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז נאָכ'ן בעקומען די וועקסלען פלעגען די אַפּעריסטען גענוי אָבקאָפּירען יעדעס וועקסעל און דערנאָך דאָס אָבקאָפּירטע וועקסעל פאָרלעגען דעם סוחר צום דיסקאָנטאָ; דאָס אמת'ע וועקסעל אָבער פלעגט גפלאָזט ווערען אויפ'ן נאָרמאַלען וועג ווייטער פון איין האַנד אין די צווייטע.

דייטשער מאַרק ווערט דעוואַלואירט

בערלין, 12. (ספּ. טעל.) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער פאָרשטעהענדער דעמיסיע פון פּרעזידענט פון פעראיין פון דייטשע אינדוסטריעלער פאָן קרופּ, האָט זיך אין בערלין פערשפּרייט אַ קלאַנג וועגען אַ פּלאַנמעסיגער דעוואַלואַציע פון דייטשען מאַרק אויף פולע אַכציג פּראָצענט.

די דאָזיגע קלאַנגען געפינען אַ בעשטעטיגונג אין דער ערקלערונג, פון מיניסטער געבבעלס, אין וועלכער ער האָט צווישען אַנדערע געזאָגט, אַז קירצליך וועט דייטשלאַנד איבעראַשען די וועלט מיט איהרע גרויסע אויפטועכצען.

אַנטיסעמיטישע פלוג-בלעטער
פערשפּרייטען די עסטרייכישע אַנטיסעמיטען

ווין, 13 (יט"א טעלעגראַפיש).

די אַנטיסעמיטען פערשפּרייטען פלוג-בלעטער אין וועלכער זיי רופען צו באָיקאָטירען יודישע געשעפטען און נישט צו קויפען קיין יודישע סחורה אויף די חגאות.

אין דעם קונסט-פאָטאָגראַפישען אַטעליער
„Polonja"
31 GDANSKA 31
איז איינגעאָרדענט פאַר דער ג. קונדשאַפט
אַ רעקלאַמע-חודש
6 פּאָסטקאַרטען 6
ברוין מיט אַ פּאָרטרעט
פון 4 זל. אָן
נוצט אויס די זעלטענע געלעגענהייט!
קומט און איבערצייגט אייך!
„POLONJA"
31 גדאַנסקאַ 31

טעלעגראמען

פערעפענטליכונג

פון סאוויעטיש=פראנצויזישען האנדעלס=פראטאקאל

פ א ר י ז, 12 (ספ. טעל.) דער אינהאלט פונם סאוויעטיש-פראנצויזישען האנדעלס=פראטאקאל זאל פערעפענטליכט ווערען דעם 20 ד. ח. גלייכצייטיג אין מאסקווע און פאריז.

מ'טאר נישט זיין קיין ארענט-ליכער מענש

ב ע ר ל י ן, 12 (ספ. טעל.)

דער מוזיק-קריטיקער פון „ב. צ. אם מיטאג" האנס הייניך שטוקענשמידט איז אויסגעשלאסען געווארען פון פרעסע-פערבאנד פאר'ן שיצען פורטווע נגלער'ס שטעלונג אין דער פאזיטיווער אפשאצונג פון הינדעמיט'ס מוזיקאלישער טע-טיגקייט.

דער עניז ים-בעוואפנונגען

ל א נ ד א ן, 12 (ספ. טעל.)

דער שטאנדפונקט פון אמעריקא און יאפאן אויפ'ן ענין ים-בעוואפנונגען איז נאך די צוויי חדשים'דיגע פערהאנדלונגען נישט געענדערט געווארען און ביידע צדדים פערנעהמען נאך אלץ פערקעשנטע פאזיציעס.

ל א נ ד א ן, 12 (ספ. טעל.)

רייטער איז מודיע, אז היינט איז אנגענו-מען געווארען דער בעשלוס צו אפלייגען די ים=פערהאנדלונגען, וואס ווערען געפיהרט אין לאנדאן.

די אמעריקאנישע דעלעגאטען וועלען ארויס-פאהרען פון לאנדאן די קומענדיגע וואך.

איניגע מיטגלידער פון דער יאפאנישער דעלעגאציע וועלען פערבלייבען אין לאנדאן, בכדי צו דערהאלטען א קאנטאקט מיט דער בריטישער אדמיראליציע.

בירא-בידזשאן איז אימשטאנד

אויפצונעהמען א סך נייע איבער-וואנדערער

מ א ס ק ו ו ע, 12. (ספ. טעל.)

דער הויפט-אינספעקטאר קרוטאוו, וועלכען די רעגירונג האט געשיקט אויף דורכצופיהרען אן אינ-ספעקציע אין בירא-בידזשאן, האט אין זיין בעריכט ערקלערט, אז ער איז פולשטענדיג צופרידען מיט דער ענטוויקלונג פון בירא-בידזשאן: די קאלכאזען ענטוויקלען זיך גוט, הויפטזעכליך דאס שול-וועזען וואס שטעהט אויף א זעהר הויכער ניווא; אין בע-ריכט ווערט ווייטער דערצעהלט וועגען דער גרוי-סער צאהל מתנות וואס בירא-בידזשאן האט בעקו-מען; בלויז פון קיעוו אליין זענען אנגעקומען עט-ליכע וואגאנעס מיט בהמות און לאנדווירטשאפטליכע מכשירים.

דער בעריכט ענדיגט זיך הערמיט, וואס בירא-בידזשאן איז איצט אימשטאנד אויפצונעהמען א גרעסערע צאהל נייע איבערוואנדערער.

באלעסלאוו לימאנאווסקי

עהרען=דאקטאר פון פילאזאפיע

פרייטאג דעם 14 ד.ח. 12 בייטאג וועט אין דער אוניווערזיטעט-אולא פארקומען די פייערליכ-קייט פון איבערגעבען דעם טיטעל ד"ר פילאזאפיע האנ-נאריס קאוזא פאר וויסענשאפט-פערדינסטען. באלעס לאוו לימאנאווסקי.

זיך געססט דאס ווייב

פון א בעריהמטען קאמפאזיטאר

ווי ע ן, 12. (ספ. טעל.).

די אלמנה נאכן בעריהמטען קאמפאזיטאר לעא פאל, בערטא פאל, איז בעגאנגען זעלבסטמארד דורכן איינבעהמען ווערטנאל.

Dr. med.

P. KOTOK

אינערליכע קראנקהייטען

ŻEROMSKIEGO 44, telef. 114-25

נעהמט אן פון 5 ביז 7 נאכמיטאג.

נעהמט אן אין דער לעטשניצע בושעזשינער 11 טעגליך פון 4–5 נאכמ.

DR. MED

H. Różaner

הויט, וועגערישע און מענער=שוועכקראנקהייטען

NARUTOWICZA 9, tel. 8-98.

נעמט אן פון 8–10 און פון 5–8 אוו.

„פארשטאדט"

דראמע פון טרערען און סענטימענטען.

Wallace Beery. Fay Wray, Jackie Cooper, George Raft

היינט פרעזענטירען מיר די וואונדערבארע עפאפיי פון די העלדען פון דער פארשטאדט, רעזשי: RAUL WALCH

עס נעהמען אנטייל:

אויסער'ן פראגראם: קלאנג-צוגאבען און אקטואליטעטען פון PAT אנהויב: 1-טער סעאנס 4.30, לעצטער 10.15. שבת און זונטאג: 1-טער סעאנס 12.30, לעצטער 10.15

קלאנג=קינא

CAPITOL

זאוואדזקא 16

Dr. med.

Leon Familier

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען האט זיך איבערגעצויגען אויף 6. שערפליען 37 (בענעדיקטא)

נעהמט אן פון 5–7 נאכמ.

קליינע אנאנסען

1 זלאטי

אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

א לערן-יונגעל פון ארענטליכע ע... טערן ווערט געברויכט פון זאפארט אי... פריזיער=אנשטאלט מאגיסטראצקא 14.

ראקאלען

א בעקוועהם ארט צו שלאפען פ... 2 ארענטליכע יונגעלייט איז אבצוגעבע... פאמארסקא 14, אין אפיצינע, 2. שטאק ביי לאסקי.

פערשידענעס

דורכגעהענדיג צעגעלניגא, שרוו... מיעסקא, איז פערלוירען געווארען ... רעלקעס פון קליינעם ווערט, אבער ... אנדענקען. דער עהרליכער פינדער ווער... געבעטען געגען בעלוינונג אבצוגעבע...

339 Piramowicza 2/5.

רונדמאשינען וויל איך קויפען ... גוטען צושטאנד 24 פיין 26 צאל, ... אויך 26 פיין 24 און 26 צאל. אפערו... אין אדמ. אונטער „רונדמאשינען".

Lekcje hebrajskiego i an-gielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5–6 popoł.

Zagubiony został kwit z Banku Spółdzielczy Handlowo-Przemysłowy" za Nr. 110291, pł. 30/XI na sumę Zł. 50.– płatny w Kielcach. Kwit zostaje unie-ważniony. 5337

אויערען, נאז און האלז קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוויי-אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולא-טארישעס פון 11–1 און פון 5–8 אוונט.

לעטשניצע

פאר וועגעריש קראנקע

פון דאקטוירים ספעציאליסטען

לאדז, זאוואדזקא 1

טעל. 122-78

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענר.

וועגעריש-קראנקע, מענער-שוועכע און הויט-קראנקהייטען

אנאליזען פון בלוט און אורין

די פערהיטונגס=סטאציע

איז טעטיג א גאנצען מעת לעת

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל

א בעראטונג 3 זל.

Dr. HELLER

ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער-שוועכע

8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט, זונטאג פון 11–2 מיטאג.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

Dr. Jakób Handzel

ספעציאליסט אין ארטאפעדיע

(קראנקהייטען פון ביינער און געלענקען).

Sienkiewicza 20, tel. 141-41

נעמט אן פון 4—6 נאכמ.

Dr. med.

S. LIEBESKIND

Akuszer-Ginekolog

przeprowadził się na ul.

Andrzeja 2, tel. 216-66

przyjmuje od 4–6.

Hilde Handzel

ספעציעלע ווינער הייל=גימנאסטיק פאר פערקרימונגען פון רוקען-ביין, שלעכט האלטען זיך פון קינדער.

Sienkiewicza 20, tel. 141-41.

LABORATORJUM ANALIZ LEKARSKICH

„HIGJENA"

Gdańska 31a, tel. 192-64

אפען א גאנצען טאג. נעמט אן אלערליי אנאליזען פאר אונבעמיטעלטע — בילינערע פרייזן.

GABINET ŚWIATŁOLECZNICZY

עלעקטרישע בעשטראלונגען, קווארץ-לאמפען, סאלוקס, דיאטערמע.

Gdańska 31a, parter, tel. 192-64

Dr. Z. Henrykowski

ספעציאל-ארצט פאר וועגערישע הויט-קראנקהייטען און מענער-שוועכע

האט זיך איבערגעצויגען אויף פיעטריקאווער 86

טעל. 143-63

נעהמט אן פון 8—11 און פון 6—9 אווענר.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע זאל.

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן.

Dr. med.

Z. DATYNER

אוראלאג

ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנקהייטען

ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

נעהמט אן פון 2–3 און פון 6–8 אוו.

Dr. med. N. Kajzer

ספעצ. פאר אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען

וואוינט יעצט אויף בזשעזשינער 24 (רוג מלינארסקא)

נעמט אן פון 10–12 און פון 4–7 נ"מ

לעטשניצע-פרייזן.

Dr. L. FALK

ספעצ. ארצט פאר הויט- און וועגערישע קראנקהייטען

Nawrot 7, tel. 128-07.

עמפפאנגט פון 10–12 און פון 5–7 נ"מ

לעטשניצע

פון דאקטוירים - ספעציאליסטען

זגערזשער 17

טעל. 116=33

רענטגען=גאבינעט

וועגעראלאגישעס אמבולאטאריום

פון 9 פריה ביז 8 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

Dr.

S. Kantor

ספעציאליסט פאר הויט און וועגע-רישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער = שוועכע

פיעטריקאווער 90 טעל. 129-45

נעמט אן פון 8–2 נאכמ. און פון 4–9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8–2 נאכמ

פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמיטאג. בעזונדערער ווארטע - זאל פאר פרויען.

ברוך=קראנקע!!!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז. פון דעם איז גאנץ פוילן בעריהמטען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פראפעסארען.

J. Rapaport

ברוך=ליידענדע! ספעציעלע ארטאפעדישע גומי-הייל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט בעזייטיגען אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, בעפעהרליכסטע און פערעלטערסטע פארדערערע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד. הייל-באנדאזשען פאר צו ריקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען געגען טראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס, הויקערס און אלערליי פעהלער פון גוף!

אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די הייל-בארסטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע מעטאדע ספעצ. ארטאפעד. הייל-גארסעטען פאר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינדזוכט, ליימונגען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע, קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראקטישסטע ארטאפעדישע שטראטען פאר שמערצליכע פלאטפיס לויט גיפס-מאדעל.

אכטונג!

אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

30 יעהריגע פראקטיק. פולע גאראנטיע!

ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו.

עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעוז. ספאל. (קאסא-כאריך).

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל=אנשטאלט אין לאדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק

הערמיט דריק איך אויס עפענטליך מיט גרויס צופרידענהייט מיין הערצליכסטען דאנק דעם בעריהמטען ספעציאליסט פאר ברוך-קראנקהייטען דיר. י. ראפאפארט, פון דער ערשטער און איינציגער ארטאפעד. הייל-אנשטאלט אין לאדז וואלטשאנסקא 10, דערפאר וואס ער האט מיר גראטעוועט פון פיל גרויסע ברוך-שמערצען, איך האב א סך יאהרען געליטען פון מיין יעהר שווערען פערעלטערטען ברוך, וואס קיין שום פאס האט מיר נישט געקאנט צוריקהאלטען. המנס א דאנק זיין מיר פערלעגטען אויסגעצייכנטען ארטאפעד. הייל-באנדאזש, האט ער מיר באמת א וואונדער בעוויזען, איך פיהל מיך אויסגעצייכענט גוט און בין פעהיג צו יעדער ארבייט.

(—) יוסף ברוך לאזינגער.

לאדז, וואלבארסקא 26.

אבאנעמענטס-פרייז:

אין לאדז – 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ – 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא–1 דאל.

נעקראלאגען–20 גר. א מ/מ (אין דער זייט) שפאלטען קלענע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט–18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט–24 גר.	אין דער זייט	שפאלטען
אין טעקסט–40	–60	4
נאך'ן טעקסט–12	–18	

ביים דער שטארט 50 פראצ. טייערער. אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אנאנס אדער צוריקצובאצאלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טעקסט פון די אנאנסן איז די רעדאקציע נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען ביי טאג און ביי נאכט

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg

Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.

Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman